

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ

Světový kontratenor
v barokní opeře
JULIUS CAESAR
V EGYPTĚ

Andreas Scholl

OPERA

Unikátní uvedení barokní opery
v ČR – pouze 8 představení!

ČINOHRA

Příběh vášně a tragické lásky
v dramatu KRVAVÁ SVATBA

BALET

Zamyšlení nad otázkami života
nabídne balet PEER GYNT

MUZIKÁL

Začínáme připravovat nový autorský
muzikál TAK SE NÁM STALO...

VYHRAJTE ZÁJEZD ZA 35 000 KČ

Staňte se **předplatitelem NDM** a získejte šanci vyhrát poukaz na zájezd od cestovky, která vás vezme i mimo vyšlapané cesty. **Malá města. Velké zážitky.**

Poznávejte svět, poznávejte sebe

Vybrat
zájezd

radynacestu.cz

ZÁJEZDY PRO CESTOVATELE

Stačí si zakoupit předplatné do NDM do 10. 9. 2025 a automaticky budete zařazeni do slosování o poukaz na zájezd v hodnotě 35 000 Kč.

SLOVO ŘEDITELE DIVADLA

Vážení a milí přátelé,

před námi jsou poslední dva měsíce 106. sezóny Národního divadla moravskoslezského. Z titulní strany nás vítá sympatická tvář a úsměv Andrease Scholla, světově uznávaného kontratenoristy. Hlavní hvězdy poslední premiéry této sezóny. A to premiéry opravdu výjimečné a dlouho připravované. Poprvé v historii Národního divadla moravskoslezského zde inscenujeme velkou barokní operu v autentické dobové hudební interpretaci. A to v podání specializovaného orchestru hrajícího na historické nástroje či jejich repliky. Tím orchestrem bude renomované špičkové těleso Czech Ensemble Baroque. Vše v hudebním nastudování jejího uměleckého vedoucího, dirigenta Romana Válka. Tento soubor je spolu s Hudebním festivalem Znojmo koproducentem mimořádné produkce opery *Julius Caesar v Egyptě*. Jedná se o jednu z nejslavnějších a nejčastěji uváděných oper Georga Friedricha Händela. V Národním divadle moravskoslezském zazní toto dílo vůbec poprvé. Vedle Andrease Scholla v titulní roli Julia Caesara jsou i další dvě mužské role, skladatelem napsané v sopránové poloze, obsazeny dalšími dvěma zahraničními kontratenoristy. Pro její celkovou náročnost uvádíme tuto výjimečnou operní inscenaci v Ostravě pouze 5x. Pak se v červenci přestěhuje na tři uvedení do Znojma. Z kukátkového neobarokního ostravského Divadla Antonína Dvořáka se inscenace přenesla do nedivadelního prostoru s názvem Domeček ve Znojmě. Takže se tím nabízí divákům i možnost porovnat obě dvě podoby naší inscenace – v Ostravě i ve Znojmě. Věřím, že Vás na dalších stranách zaujmou a k návštěvě této luxusní operní lahůdky inspirují nejen obsáhlý rozhovor s Andreasem Schollem, ale i text věnovaný barokním hudebním nástrojem.

Ovšem než se Divadlem Antonína Dvořáka rozezná nádherný zpěv a hudba Georga Friedricha Händela, aby nás zcela

pohltily svým jedinečným kouzlem, nabízíme na všech třech našich scénách řadu repríz titulů z našeho repertoáru. A taky tři další premiéry. Vedle světové premiéry nové verze baletu *Peer Gynt* nás čekají ještě dvě činoherní premiéry.

Poslední dva měsíce divadelní sezóny mají vždy sobě nejen příslib letních prázdnin a odpočinku, ale představujeme v nich i sezónu příští. Bude trochu odlišná. Dali jsme jí podtitul **POŘÁD SE NĚCO DĚJE**. A co se bude dít? V Divadle Antonína Dvořáka bude od července do listopadu zavřeno. Proč? Proběhne zde náročná rekonstrukce jevištních technologií. Více se dovíte z obsáhlého textu, který pro vás fundovaně a obsírně napsal technický šéf NDM pan Otakar Mlčoch a který začíná hned na následující stránce. V příští sezóně tím pádem připravujeme menší počet premiér, než jste byli zvyklí. Ale za to se v Divadle Jiřího Myrona můžete těšit na větší počet repríz svých oblíbených titulů. Nebude zahálet ani Divadlo „12“. **POŘÁD SE NĚCO DĚJE!** A taky Vás pozveme v říjnu na českou premiéru opery Philipa Glasse podle románu Franze Kafky *Proces* do kostela svatého Václava. **POŘÁD SE NĚCO DĚJE**. A dít se bude nejen v příští sezóně, ale i teď v měsících květnu a červnu. Kdy nám jaro přejde volně do očekávaného léta. Prvním letním dnem je sobota 21. června. Ten den budeme hrát v Divadle Antonína Dvořáka 1. reprízu *Julia Caesara*, v Divadle „12“ *Interview*, v Divadle Jiřího Myrona ten den sice nehrajeme, ale jinak tam hrajeme až do 29. června!

A ještě jedno upozornění a zároveň vážné varování a doporučení ministra zdravotnictví nakonec! Vzhledem k tomu, že v průběhu měsíců července a srpna nehrajeme v žádném z našich divadel, může dojít u některých z našich věrných a pravidelných diváků k silným abstinenčním příznakům! Proto se doporučuje nabrat v průběhu měsíců května a června co největší množství divadelních zážitků. Co Vy na to? Já bych to bral opravdu vážně! ☺ Přeji Vám příjemné a inspirativní čtení, korunované tou nejlepší volbou příštích divadelních zážitků! Těšíme se na Vás v našich hledištích!

Srdečně Váš

Jiří Nekvasil

OPERA _____ 7

ČINOHRA _____ 15

BALET _____ 25

MUZIKÁL _____ 33

EXTRA _____ 46

ATELIÉR _____ 48

PROGRAM _____ 52

PREMIÉRY

KVĚTEN – ČERVEN 2025

BALET

22. května 2025 / Divadlo Antonína Dvořáka

Edvard Hagerup Grieg

PEER GYNT

ČINOHRA

6. června 2025 / Divadlo „12“

Pavel Klusák

**ABBA / Scény
z manželského života**

14. června 2025 / Divadlo Jiřího Myrona

Federico García Lorca

KRVAVÁ SVATBA

OPERA

19. června 2025 / Divadlo Antonína Dvořáka

Georg Friedrich Händel

**JULIUS
CAESAR**

V EGYPTĚ

(Giulio Cesare in Egitto)

Mimořádná
operní
událost,
pouze 8
představení
v ČR!

Budte s námi i ve virtuálním světě...

Národní divadlo
moravskoslezské

ndm ostrava

Národní divadlo
moravskoslezské

ndm.ostrava

www.ndm.cz

DIVADLO ANTONÍNA DVOŘÁKA „NA TAHU“!

Detail provaziště Divadla Antonína Dvořáka
Foto Otakar Mlčoch

Divadlo „na tahu“ – tímto lehkým eufemismem můžeme nazvat to, co čeká budovu Divadla Antonína Dvořáka v období od července do listopadu. Odborně řečeno, čeká nás modernizace horní sféry jevištních technologií, které se převážně skládají z tahových jednotek, po divadelnicku – z tahů. Jedná se o natolik zásadní rekonstrukci, že se musíme uchýlit k tomu, co děláme opravdu výjimečně a velmi neradi. Musíme divadlo uzavřít pro vás, pro diváky.

Než se na tuto rekonstrukci podíváme zblízka, dovoluji si zajít do blízké minulosti. A začnu lehkým pousmáním nad častou větou, že Divadlo Antonína Dvořáka je přece čerstvě po rekonstrukci! Ano, my z divadla to tak stále cítíme, ale je to už 25 let, co se divadlo otevřelo po poslední velké rekonstrukci. Otevření proběhlo přímým přenosem představení inscenace *Zlaté rouno* v České televizi a mohu vás ujistit, že z dnešního pohledu to byla celkem legrace. Ne vše fungovalo tak, jak mělo, ne všechno jsme se naučili dobře ovládat, přeci jenom divadlo dostalo zbrusu nové technologie, rozrostlo se o rozsáhlou přístavbu s novou zkušebnou a nahrávacím studiem, prošlo zásadní digitalizací. Tehdy, na Silvestra 2000, jsme se však moc nesmáli, myslím, že se všem ulevilo, že přímý přenos skončil. A začal běžný divadelní provoz, u kterého nikdo nepřemýšlel o tom, že se divadlo bude zase někdy rekonstruovat.

Ne že bychom za toho čtvrt století nic neobnovovali, neopravovali či nemodernizovali.

Namátkou budu jmenovat: jeviště Divadla Antonína Dvořáka má kompletně modernizovaný světelný park, kdy jsme přešli z konvenčních a nevhodných světelných na inteligentní svítidla s technologií LED, která nejenom že šetří spotřebu energie, ale i značně rozšířila scénografické možnosti. Osvětlovači za tu dobu 3× obměnili ovládací pult celého osvětlení, což vždy znamenalo, že přišly nové možnosti, ale také mnoho nového „učiva“, vše se muselo přesvítit, poupravit tak, aby nová technologie ctěla umělecké představy inscenačních týmů.

I zvukaři několikrát měnili technologie elektroakustiky, a to jak na jevišti, tak i v našem špičkovém nahrávacím studiu, jehož parametry patří mezi to nejlepší, co v České republice lze najít. Nové mixpulty, nové mikrofony a mikroporty, nové zdroje zvuku, nové jevištní velmi výkonné

reproduktory. Dvakrát se měnil systém intercomu, dorozumívání mezi jednotlivými pracovišti. Nutno dodat, že zvukařům dlužíme výměnu hlavních reproduktorů, těch na zlatých portálech. No hoši, budete ještě muset chvíli počkat!

Zásadní proměnou prošla multimediální produkce. Její výsledky můžete vy, diváci, vidat nejčastěji v podobě videoprojekcí. V roce 2000 využívala scéna Divadla Antonína Dvořáka jeden projektor o svítivosti 2.500 ANSI; vše odbavovali zvukaři paralelně při své běžné zvukařské práci. Dnes je scéna obsluhována dvěma hlavními projektory o světelných výkonech 16.000 a 20.000 ANSI, řadou podružných projektorů, celou mobilní videostřižnou, a tak vznikl zbrusu nový tým multimediálních pracovníků.

Nelze opomenout dámy z maskéren a z garderoby. Byť se může zdát, že obnova

První pracovní setkání zástupců dodavatelů a NDM
Foto Otakar Mlčoch

Takto bude vypadat nový ovládací pult
Foto Otakar Mlčoch

praček, sušiček, napařovačů, žehliček, či zapékacích píček na paruky je činnost jednoduchou, musím vás vyvést z omylu. Nákup jedné pračky problémem není, ale nákup celého systémového řešení už drobným problémem je. Ale i to se již párkrát povedlo.

No a tak nějak se zásadnější modernizace stále vyhýbala našim pánům z jevištní techniky – v divadelní hantýrce – kulisákům. Teď k ní však došlo a posun to bude velký!

Zatímco všechny uvedené výměny a modernizace bylo možné realizovat během běžného divadelního provozu nebo třeba během divadelních prázdnin, nyní se jedná o akci takového rozsahu, kdy musíme nechat divadlo zavřené celé čtyři měsíce a v pátém měsíci pojedeme v takzvaném zkušebním režimu. Co nás tedy čeká?

Jakmile v červnu odehrajeme poslední představení, musíme kompletně odstojit celé jeviště: uklidit reflektory, kabeláž, osazení, reproduktory a prostorové mikrofony, strojní vybavení, ovládací pulty jevištní technologie. Musíme důkladně zakonzervovat hlediště, aby nedošlo k ušpinění či poničení vašich sedadel. Zkrátka nás čeká největší úklid za posledních 25 let. A takto uklizené divadlo předáme několika firmám, které se budou rekonstrukci věnovat.

Tyto firmy čeká kompletní odstojení horní sféry jevištní technologie. Všechny 48 tahů, motorových i ručních, musí jít z divadla ven, a to včetně pohonů, převodových ústrojí, kladek, obslužných konopných lan, podpůrných ocelových konstrukcí a některých částí jevištních lávek. Bude zapotřebí hodně řezání a svařování, z divadla zmizí několik stovek tun převážně oceli, ale i strojního vybavení, jako jsou motory, převodovky či ovládací skříně těchto technologií.

Poté nastoupí specialisté na zvýšení statické únosnosti ocelové konstrukce, na které budou nové tahové jednotky viset. Vzhledem k tomu, že několiknásobně navýšíme nosnost tahů, musíme onu konstrukci posílit o dodatečné vzpěry uchycené pomocí chemických kotev do samotné stavební části jeviště. Jen pro představu: rekonstrukcí zvýšíme nosnost

celého provaziště zhruba z pěti tun na tun dvacet. To si nějaké to zpevnění zaslouží...

Po zpevnění celé konstrukce nastane čas instalace nové strojní technologie. Nyní máme na předním jevišti 13 motorových a 14 ručních tahů. Po rekonstrukci bude všech 27 tahů motorových, každý o nosnosti 500 kg. Na zadním jevišti budou také všechny tahy motorové, zde si vystačíme s nosností 250 kg na jednu tahovou jednotku. Nové budou i takzvané světelné baterie čili speciální tahové jednotky trvale osazené světelnou technikou pro scénické svícení. Obdobně projde kompletní modernizací i pár dalších podružných zvedacích zařízení.

Během instalace tohoto „železa“ již bude probíhat instalace nového ovládání tahových jednotek. Je jasné, že když nahrazujeme ruční tahy motorovými, že to ani jinak nejde. Tady pány techniky čeká natažení několikakilometrové nové kabeláže, instalace nových rozvodných skříní se srdíčky celého systému, s frekvenčními měniči, které budou ovládat pohony motorů tahových jednotek dle pokynů našich strojníků. Když jsem u strojníků – ti se tou dobou již budou zaučovat na nových digitálních ovládacích pultech, jak tuto novou, „brutálně“ výkonnou technologii zkrotit tak, aby byly inscenace pro vás ještě spektakulárnější, než je tomu dnes.

Když už jednou divadlo pro diváky zavřeme, chceme celou tu dobu maximálně využít a budeme se věnovat i jiným akcím,

které nemůžeme realizovat za běžného divadelního provozu. Tím je generální oprava a rozšíření strukturované kabeláže po celém divadle – bez systémů informačních technologií nejnovější generace se už ani v divadle neobejdeme. Osvětlovačům vyměníme zastaralé pantografické držáky svítidel pod lávkou za nové, teleskopické – takové, které znáte z moderních televizních studií. Zvukařům stavebně upravíme zvukové rezie tak, aby mohli nainstalovat nové mixážní konzole poslední generace, natáhneme novou optickou kabeláž, aby se se „svými hračkami“ dostali opravdu všude. Už teď se trochu hrozím toho šrumce, co nás čeká...

Když jsem mluvil o tom, že divadlo bude zavřené od července do listopadu, neznamena to, že práce budou probíhat pouze v tomto období. Když pomineme prvotní myšlenky na tuto rekonstrukci, které se objevily již kolem roku 2018, skutečným začátkem je červen 2022, kdy byla vypracována studie proveditelnosti akce. Následoval výběr projektanta, po vytvoření projektu přišel na řadu statický výpočet pro uvedené zpevnění ocelové konstrukce. Během roku 2024 probíhalo výběrové řízení dodavatele celé technologie. Prakticky ihned po ukončení výběru byly zahájeny práce na celé akci. Od listopadu 2024 probíhá realizace výrobní dokumentace, dodavatel postupně nakupuje materiál (když vytáhneme z divadla několik desítek tun staré oceli, o to více tun oceli se do budovy musí dodat) a v únoru jsme se mohli podívat na první vyrobené konstrukční fragmenty – viz foto. Zároveň pak v rámci výrobních kontrol řešíme všechny technické detaily tak, aby vše fungovalo jako po drátkách, protože od 1. prosince 2025 už pro vás zase budeme hrát v plné – a lepší – parádě! Pokud se však vše podaří dle současného harmonogramu, prozradím vám, že s těmi šťastnějšími z vás, kteří seženou lístky, se uvidíme již v listopadu během zkušebního režimu. Ale o tom až v příštím čísle.

Otakar Mlčoch, technický šéf NDM

Fáze výroby komponentů pro rekonstrukci
Foto Otakar Mlčoch

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ (založeno 1919)

Národní divadlo moravskoslezské se sídlem v Ostravě je největším a nejstarším profesionálním divadlem v Moravskoslezském kraji a zároveň největší kulturní institucí zřizovanou statutárním městem Ostrava. Je nepřehlédnutelným centrem kulturního, duchovního, intelektuálního a společenského života občanů Ostravy a širokého okolí. Jako jediné na Moravě má divadlo čtyři umělecké soubory – operu, činohru, balet a muzikál, které hrají pravidelně na třech stálých scénách: v Divadle Antonína Dvořáka, Divadle Jiřího Myrona a Divadle „12“.

Široce rozkročená ambiciózní dramaturgie všech čtyř uměleckých souborů je vedena systematickou snahou oslovit co nejširší divácké spektrum všech generací a zájmů. Od klasického českého a světového repertoáru přes objevnou dramaturgii a současnou tvorbu až k experimentálním dílům a projektům mnohdy na hranicích žánrů. Svou úroveň se dnes Národní divadlo moravskoslezské řadí ke špičce českého divadelního umění, což dokládají jak ocenění na divadelních festivalech, tak zájem domácích i zahraničních inscenátorů, choreografů i sólistů, kteří zde hostují.

Společně s Ostravským centrem nové hudby je Národní divadlo moravskoslezské pořadatelem festivalu NODO (Dny nové opery Ostrava / New Opera Days Ostrava). Několikadenní festival poskytuje co dva roky prostor pro realizaci nových operních děl současných skladatelů. Poprvé se festival NODO konal v roce 2012, kdy se setkal s velkým zájmem účastníků i médií.

Divadlo Antonína Dvořáka

Divadlo bylo postaveno v novobarokním stylu podle návrhu vídeňského architekta Alexandra Grafa v roce 1907. Do roku 1919 v něm hrál pouze německý soubor a čeština v této budově zazněla poprvé až v roce 1919, kdy zde začalo hrát Národní divadlo moravskoslezské. Během druhé světové války utrpěla budova bombardováním a byla nutná rekonstrukce.

V roce 1948 bylo divadlo přejmenováno na Divadlo Zdeňka Nejedlého a v 50. letech došlo ke změně vnějšího vzhledu: novobarokní prvky byly nahrazeny sloupovou řadou v průčelí, kterou můžeme vidět dodnes. Od roku 1990 nese tato budova název Divadlo Antonína Dvořáka. Při rekonstrukci v letech 1999–2000 došlo také k uzavření loubí před hlavním vstupem, které je dnes součástí interiéru.

Dominantními barvami interiéru jsou červená, bílá a zlatá. Divadlo Antonína Dvořáka je domovskou scénou souboru opery, hrají zde i soubory činohry a baletu. Hlediště divadla po rekonstrukci na přelomu tisíciletí pojme 517 diváků.

Divadlo Jiřího Myrona

Původně český Národní dům byl postaven v roce 1894 podle projektu Josefa Srba v novorenesančním stylu. V letech 1908–1919 zde působilo první stálé české ostravské profesionální divadlo. Když bylo v roce 1919 založeno Národní divadlo moravskoslezské, přesunulo se zpět do budovy Městského divadla. Po okupaci Československa se do Městského divadla vrátili Němci a Češi se přesunuli do Národního domu, který musel být zásadně zrekonstruován.

Po druhé světové válce byla budova přejmenována na Lidové divadlo (1945), od roku 1954 nese název Divadlo Jiřího Myrona. Zásadním datem byla noc ze 6. na 7. prosince 1976, kdy divadlo vyhořelo. Po rozsáhlé rekonstrukci a dostavbě bylo opět otevřeno v roce 1986. Na podzim roku 2017 započala další rozsáhlá rekonstrukce DJM, která byla dokončena na jaře 2019.

Dominantní barvou interiéru divadla je okrová a hlediště disponuje kapacitou 615 diváků. Divadlo Jiřího Myrona je domovskou scénou souboru muzikálu, účinkuje zde rovněž činoherní a baletní soubor.

Divadlo „12“

Divadlo „12“ je od 100. sezóny komorním divadelním prostorem Národního divadla moravskoslezského. Slavnostní otevření se uskutečnilo dne 16. září 2018. Scéna se nachází v areálu budov Divadla Jiřího Myrona na třídě Čs. legií 12 v prostorách, kde dříve bývala Občanská záložna.

Divadlo tvoří dva prostory – mimo divadelní sál je to také divadelní bar Ve Dvanáctce. Autorem architektonické studie byl architekt Jiří Stejskalík. Toto divadlo pro 60 diváků nabízí velmi intimní atmosféru a jedinečný intenzivní kontakt mezi hercem a divákem. Je místem pro inscenace a aktivity všech souborů NDM i pro další experimentální divadelní projekty na pomezí žánrů.

opera

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2024/2025

Pavel Haas (1899–1944)

ŠARLATÁN

Opera o sedmi obrazech z roku 1937

Libreto volně inspirované románem

Josepha Wincklera (1881–1966)

Doctor Eisenbart z roku 1928 napsal Pavel Haas

Hudební nastudování: Jakub Klecker

Režie: Ondřej Havelka

Premiéry 10. a 12. října 2024

v Divadle Antonína Dvořáka

Uvádíme v českém originále s českými

a anglickými titulky

Inscenace je nastudována v rámci dramaturgické

řady Opery tereziánských skladatelů

Projekt se uskutečňuje za finanční podpory

Ministerstva kultury

Nino Rota (1911–1979)

FLORENTSKÝ SLAMĚNÝ KLOBOUK (Il cappello di paglia di Firenze)

Hudební fraška o čtyřech jednáních

a pěti obrazech z roku 1945

Libreto inspirované komedií Eugèna Labiche

(1815–1888) a Marc-Michela (1812–1868)

Un chapeau de paille d'Italie z roku 1851

napsali Nino Rota a Ernesta Rota Rinaldiová

(1880–1954)

Hudební nastudování: Marek Šedivý

Režie: Jiří Nekvasil

Česká premiéra 13. března

a druhá premiéra 15. března 2025

v Divadle Antonína Dvořáka

Uvádíme v italském originále s českými

a anglickými titulky

Georg Friedrich Händel (1685–1759)

JULIUS CAESAR V EGYPTĚ (Giulio Cesare in Egitto)

Barokní opera o třech dějstvích z roku 1724

Libreto podle staršího libreta Giacoma

Francesca Bussaniho (1640–1680), které bylo

zhudebněno v roce 1676 Antoniem Sartoriem

(1630–1680), napsal Nicola Francesco Haym

(1678–1729)

Dirigent: Roman Válek

Režie: Jiří Nekvasil

Premiéra 19. června 2025

Uvádíme v koprodukcii s Hudebním festivalem

Znojmo a se souborem Czech Ensemble Baroque

Hudební
festival
Znojmo

Giacomo Puccini (1858–1924)

TURANDOT

Opera o třech dějstvích a pěti obrazech z roku 1924

Libreto inspirované stejnojmennou hrou

Carla Gozziho (1720–1806) z roku 1762

napsali Giuseppe Adami (1878–1946)

a Renato Simoni (1875–1952)

Hudební nastudování: Marek Šedivý

Režie: Rocc

Premiéry 19. a 21. prosince 2024

v Divadle Antonína Dvořáka

Uvádíme v italském originále s českými

a anglickými titulky

Pauline Viardot (1821–1910)

POPELKA (Cendrillon)

Salónní opereta o třech jednáních

z roku 1904

Libreto inspirované pohádkou Charlese Perraulta

(1628–1703) Popelka aneb Skleněný střívěček

vydanou roku 1697 napsala Pauline Viardot

Hudební nastudování: Michal Bárta

Režie: Gabriela Petraková

Premiéry 6. a 8. února 2025 v Divadle „12“

Uvádíme v českém přebásnění Juraje Čiernika

Inscenace je nastudována ve spolupráci

s Fakultou umění Ostravské univerzity v rámci

projektu Operní akademie Ostrava

Opera NDM je na Facebooku:
Opera Národního divadla moravskoslezského

Georg Friedrich Händel s králem Jiřím
Autor Edouard Jean Conrad Hamman

REPERTOÁR OPERY (KVĚTEN – ČERVEN 2025)

Nino Rota
FLORENTSKÝ SLAMĚNÝ KLOBOUK
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Jiří Habart / Marek Šedivý
Režie: Jiří Nekvasil
11. 5. (15.00)

Giuseppe Verdi
LA TRAVIATA
Hudební nastudování: Robert Kružík
Dirigent: Robert Kružík / Adam Sedlický
Režie: Bohuslava Kráčmarová
13. 5. (18.30)

Giuseppe Verdi
NABUCCO
Hudební nastudování: Adam Sedlický
Dirigent: Jiří Habart / Adam Sedlický
Režie: Jiří Nekvasil
10. 5. (18.30)

Pauline Viardot
POPELKA
Hudební nastudování: Michal Bárta
Klavírní doprovod: Michal Bárta / Martin Pančocha
Režie: Gabriela Petraková
17. 5. (19.00), 18. 5. (16.00), 25. 5. (16.00)

Bedřich Smetana
PRODANÁ NEVĚSTA
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Jiří Habart / Marek Šedivý
Režie: Jiří Nekvasil
4. 5. (16.00)

Antonín Dvořák
RUSALKA
Hudební nastudování: Jakub Klecker
Dirigent: Jakub Klecker / Adam Sedlický
Režie: Radovan Lipus
5. 5. (18.30), 7. 5. (18.30), 12. 6. (18.30)

Giacomo Puccini
TURANDOT
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Marek Šedivý
Režie: Rocc
15. 5. (18.30), 28. 5. (18.30)

Georg Friedrich Händel
JULIUS CAESAR V EGYPTĚ
Hudební nastudování: Roman Válek
Dirigent: Roman Válek
Režie: Jiří Nekvasil
19. 6. (18.30) – premiéra, 21. 6. (18.30), 22. 6. (18.30), 25. 6. (18.30), 26. 6. (18.30) – ostravská derniéra
Hudební festival Znojmo:
10. 7. (20.00) – druhá premiéra, 12. 7. (20.00), 13. 7. (20.00)

Půl hodiny
před každým operním
představením v Divadle
Antonína Dvořáka jsou pro vás
připraveny ve foyeru 1. balkónu
**DRAMATURGICKÉ
ÚVODY**
k danému titulu!

Mimořádná
operní
událost!

ÚVODNÍK HUDEBNÍHO ŘEDITELE OPERY

Vážení a milí čtenáři,

dovolte mi využít posledního úvodníku této divadelní sezóny k pozvání na některé operní tituly, které dle mého názoru stojí za návštěvou. Určitě si nenechte ujít náš poslední titul *Florentský slaměný klobouk*. Je to lehká, vtipná komedie s překrásnou svěží hudbou a vynikajícími pěveckými výkony. Pokud jste ještě neviděli, neváhejte navštívit.

Dále vás srdečně zvou na monumentální oratorium *Christus* od maďarského skladatele Ference Liszta (1811–1886). Byl to velmi plodný skladatel, virtuos klavíru, jehož sláva a renomé ve své době dosahovaly úrovně dnešních rockových superstar. Na podzim svého života však přijal nižší kněžské svěcení. Byl zásadní osobností světové hudby, dnes už možná ne notoricky známou, trochu snad opomenutou, nicméně mající zásadní vliv

na mnoho svých současníků i následovníků, svým způsobem připravil půdu pro novou estetiku hudby 20. století. Oratorium uvedeme 18. září 2025 ve spolupráci se Svatováclavským hudebním festivalem v katedrále Božského Spasitele. Určitě si nenechte ujít ani dílo, které uvedeme pouze v říjnu v kostele sv. Václava – operu Philipa Glasse *Proces*.

Budu se na Vás moc těšit!
Přeji všem krásné léto!

Váš

Marek Šedivý

Marek Šedivý

shf 2025
svatováclavský
hudební
festival

**21
koncertů**
22. ROČNÍK
02–28/09/2025

**18/09
ČTVRTEK
18.00**

OSTRAVA-CENTRUM – Katedrála Božského Spasitele
MONUMENTÁLNÍ LISZT
Sbor a orchestr opery NDM
Jurij Galatenko SBORMISTR • **Marek Šedivý** DIRIGENT
SÓLISTÉ: Veronika Rovná SOPRÁN
Lucie Hilscherová MEZZOSOPRÁN • **Martin Šrejma** TENOR
Roman Hoza BARYTON (*CHRISTUS*) • **Martin Gurbal** BAS
FRANZ LISZT: ORATORIUM CHRISTUS

SLEVA PRO NÁVŠTĚVNÍKY NÁRODNÍHO DIVADLA MORAVSKOSLEZSKÉHO
Diváci a předplatitelé Národního divadla moravskoslezského mohou získat zvýhodnění
20% na všechny koncerty SHF, a to po předložení vstupenky z představení NDM
nebo abonentky NDM na aktuální sezónu. Slevu lze uplatnit pouze v kanceláři SHF.

VSTUPENKY NA **www.shf.cz** NEBO **773 513 941**

**SLEVA
20%**

ROZHOVOR

ANDREAS SCHOLL

Barokní hudba mě nikdy nepřestala fascinovat

Foto Marco Borggreve

Závěr aktuální sezóny bude patřit projektu, který vzniká v koprodukcí Národního divadla moravskoslezského a Hudebního festivalu Znojmo. V Divadle Antonína Dvořáka bude poprvé provedena barokní opera v historicky poučené interpretaci, a to v podání renomovaného souboru Czech Ensemble Baroque pod vedením dirigenta Romana Války. V titulní roli se představí **Andreas Scholl**, slavný německý kontratenorista, který byl nominován na Cenu Grammy a získal řadu ocenění, včetně Kulturní ceny spolkové země Hesensko a ceny ECHO. Během své více než třicetileté kariéry vydal řadu úspěšných nahrávek včetně alb jako *O Solitude*, *Arias for Senesino* a *Wayfaring Stranger*. Spolupracoval s předními orchestry, jako jsou Berlínská filharmonie či Newyorská filharmonie nebo Concertgebouworkest. Scholl vystoupil na prestižních festivalech (včetně Proms) a ztvárnil klíčové role v operách *Giulio Cesare* a *Rodelinda*. Jako Julius Caesar se v Händelově opeře objevil mimo jiné po boku Cecilie Bartoli v Opéra Royal de Versailles.

S Andreasem jsme si povídali jednoho večera on-line a i přesto, že měl za sebou celý den zkoušek a učení, se s nadšením rozvyprávěl nejen o své zcela zjevné vášni pro barokní hudbu, ale i o své fascinaci hudbou elektronickou, o tom, proč už nahrává jen na své vlastní mikrofony,

nebo o tom, proč podle něj přehnaná ctižádostivost zpěvákům škodí.

Začněme trochu netradičně. Doslechla jsem se, že jste kdysi byl přirovnáván k Johnu Travoltovi, jak k tomu došlo?

To byl takový vtip (*smích*). Když mi bylo šestnáct nebo sedmnáct, organizovali jsme s přáteli ze školy diskotéku. Tančili jsme tak, jako by se na nás nikdo nedíval (tak by se koneckonců tančit mělo!), no a můj taneční styl byl natolik extravagantní, že mi začali říkat Scholl Travolta. Nebylo to proto, že bych byl nějak zvlášť nadaný pro tanec, ale mé taneční pohyby jim zjevně připomínaly kreace Johna Travolty.

To muselo být opravdu nezapomenutelné! Překvapilo mě také, když jsem zjistila, že jste býval členem popového dua.

Ano, to je pravda.

Je to pro vás úplně uzavřená kapitola, nebo je ještě šance, že se k tomu vrátíte?

Stále se tomu věnuji. Věci, které jsem nahrál v posledních deseti letech, jsou dokonce dostupné on-line. Vzhledem k dnešním možnostem on-line distribuce už nepotřebujete vydavatelství, stačí se obrátit na jednoho z těch 3–4 velkých distributorů, nahrát svou skladbu nebo

album ve správném formátu a do týdne jsou nahrávky dostupné všude na světě. Takže tohle dělám pořád.

Jak jste se k tomu dostal?

Začalo to mou fascinací elektronickou hudbou. První syntezátor, který jsem kdy viděl, patřil mému kamarádovi ze sboru. Já měl sice doma klavír a můj táta vlastnil elektrické klávesy, na kterých jsem se snažil vytvářet futuristické zvuky, ale nebylo to ono. Jakmile jsem se poprvé dostal k syntezátoru, věděl jsem, že chci dělat elektronickou hudbu. Měl jsem také podobně založeného kamaráda, s nímž nás pojilo také to, že jsme oba výrazně šilhali (oba jsme tedy byli tak trochu outsidersy). Dali jsme dohromady duo, setkávali jsme se o víkendech v suterénu, tvořili hudbu a nahrávali ji na analogový páskový magnetofon mého otce. To byly mé začátky.

Když jsem pak nastoupil ke studiu na Hudební akademii v Basileji, bál jsem se, že se budu muset svého koníčku vzdát. Po příjezdu jsem nicméně zjistil, že akademie disponuje profesionálním studiem, které se specializovalo na elektronickou experimentální hudbu. Sedm let jsem byl jeho členem, naučil jsem se hodně o mikrofonech i zesilování zvuku (zvučili jsme například koncerty akademie). Potkal jsem tam například Raviho Šankara, Ennia Morriconeho... a tohle všechno se

dělo paralelně s mým studiem staré hudby. Dnes mám doma své vlastní nahrávací studio, tvořím vlastní skladby, aranžuji je, nahrávám, mixuji – je to můj velký koníček.

Využijete tyto znalosti i při své pěvecké profesi?

Myslím, že pro každého hudebníka je užitečné mít nějaké základní znalosti o nahrávací technice. Samozřejmě pokud chcete nahrát album a máte skvělého mistra zvuku a producenta, nemusíte o tom vědět klidně vůbec nic. Ale já například snad posledních pětadvacet let nahrávám se svými vlastními mikrofony, protože už vím, které jsou pro můj hlas nejlepší. Každý mikrofon má totiž specifické vlastnosti a ty je třeba sladit s individuálním hlasem; jinými slovy, je třeba najít tu správnou kombinaci zpěváka a mikrofonu. Myslím, že jsem velmi dobrý amatérský mistr zvuku, ale znám své hranice a na profesionálních nahrávkách vždy spolupracuji s profesionálem.

Zároveň ale víte, jak můžete a jak chcete znít...

... a znám všechny technické možnosti, znám akustiku, vím, jak mikrofony nastavit, z jaké vzdálenosti od mikrofonu musím zpívat, jak zařídit, aby to znělo jinak nebo lépe. Stále jsou ale způsoby nahrávání, které mě mohou překvapit!

Minulý víkend jsem byl v Berlíně a nahrával jsem desku, takový ten starý vinyl ze sedmdesátých let, zcela bez počítačů. Každou skladbu jsme museli nahrát od začátku do konce. Žádné střihy. A uvědomil jsem si, jak jsme jako moderní hudebníci zvyklí na způsob nahrávání, kdy můžeme vystříhnout část fráze a vůbec to není slyšet. Ačkoliv se vždy snažím mít co nejméně střihů v nahrávce, koncept je takový, že uděláme průběžný záznam, který je opravdu dobrý, a pak jsou 2 nebo 3 momenty, které opravíme, „přelepíme“ něčím jiným. To bývá ten obvyklý proces. Když nahráváte vinylovou desku, musíte to ale přezpívat od začátku do konce, bez přerušení. To pro mě bylo paradoxně úplně nové. Uvědomil jsem si, jak moc mě to baví, ale musím říct, že jsem poněkud podcenil přípravu, ono vnitřní nastavení. Vyžaduje to úplně jiný způsob myšlení, když začnete nahrávat a víte, že musíte „běžet“ od začátku do konce, tedy podobně jako na koncertě.

Když jde o zpěv, zpěv jako profesi, jako umění, je to podle vás spíše otázka talentu, tvrdé práce, štěstí...?

Kombinace všeho. Samozřejmě někdo má „zlato v hrdle“ bez toho, že by na tom musel nějak zvlášť pracovat. Pamatuji si zejména jednu konkrétní studentku před

mnoha lety – měla úžasný hlas, přitom vůbec nevěděla, jak s ním nakládat. Byl to jen instinkt, který neuměla dále rozvíjet. Chyběla jí hudební inteligence, přesto když začala zpívat, byla byste se rozplakala tou krásou. Následně však byla vyloučena ze školy, neudělala zkoušky z teorie, nepracovala na sobě.

Vždy je to o kombinaci toho, co máme vrozené, s tím, jak k tomu daru přistupujeme. Stejně jako se narodíme s unikátními otisky prstů, narodíme se s unikátním zvukem hlasu. To, co na něm můžeme měnit, má své limity. No a pak jsou tu další faktory, jako třeba právě disciplína.

Důležitý je také vývoj osobnosti, protože jako zpěvák vždy dávám něco ze sebe; někteří lidé mají skvělý hlas, dobrou techniku a disciplínu, ale jsou marniví a závistiví a to vytváří osobnost, která není pro zpěv dobrá. Samozřejmě je důležité mít sebevědomí, ale přehnané ambice se často projevují svalovým napětím. Ctižádost navíc vyvěrá ze strachu a ten nechci v umění podporovat. To, co děláme, musíme milovat, jinak to není možné.

Andreas Scholl
Foto Marco Borggreve

Dospěl jsem k tomu, že jako zpěvák (nebo hudebník) se vlastně neustále musím rozhodovat mezi strachem a láskou. To jsou dvě hlavní složky, které umělce provázejí. Strach z toho, jak mě budou lidé hodnotit, co si budou o mém výkonu myslet, může být velmi omezující. Je nutné – a studenti to učím neustále – se od toho oprostit, stát se dobrovolně zranitelnými, zcela se otevřít. Není jiná možnost, je to součást naší profese. Protože když zůstanu zavřený, když mě bude svírat strach, nikdy ze sebe nemůžu vydat maximum. A proč by mě tím pádem měl někdo poslouchat a chodit na moje koncerty?

Z toho, co říkáte, mám silný pocit, že je důležité mít nejen hudební, ale také obecnou inteligenci nebo schopnost chtít vědět, přemýšlet nad věcmi.

Být zvědavý. To rozhodně.

Jaká byla vaše cesta k těmto vědomostem?

Měl jsem štěstí na vynikající učitele, nebo spíše mentory. Neučili mě totiž

Při práci ve studiu
Foto archiv Andrease Scholla

jen vokální techniku a interpretaci, ale předávali mi moudrost a komunikovali se mnou způsobem, který mě zasáhl a změnil mě. A takto se snažím přistupovat i ke svým studentům. Hodiny zpěvu pojmám jako laboratoř – místo, kde mohou zkoušet, hledat nové možnosti a nebát se chyb. Nejde o to hned najít správnou interpretaci, ale o odvahu experimentovat. Proto po nich chci, aby se při zpěvu třeba i pohybovali, tančili, uvolnili se. Zpěv potřebuje svobodu a přirozenost. Snažím se v nich probudit onu nebojácnost třeba i tím, že já sám jsem maximálně uvolněný, klidně na těch hodinách tančím, jsem zcela otevřený, často se při výuce chovám bláznivě a v tu chvíli je mi jedno, jak to může působit, protože jim ukazují, jak uvolněný může člověk být, když se nebude bát.

Brzy budeme mít možnost vás poprvé slyšet v Ostravě. Poprvé bude také na prknech NDM uvedena barokní opera v historicky poučené interpretaci. Jak byste ji představil někomu, kdo ji nikdy neslyšel?

Pro mě je to nádherná hudba. Georg Friedrich Händel patřil k nejlepším skladatelům, kteří dokonale rozuměli lidskému hlasu. Byl zpěváký doslova posedlý. Neváhal cestovat z Londýna do Drážďan (v 18. století!), jen aby slyšel konkrétního pěvce a přesvědčil ho, aby přijel do Londýna zpívat jeho operu.

Byl nejen skvělým skladatelem, ale také podnikatelem. Měl soukromé operní divadlo – Haymarket Theatre – a musel si na své opery sám vydělat. Na rozdíl od skladatelů, kteří pracovali pro krále nebo šlechtu, se musel postarat o komerční úspěch. Proto do každé opery vždy zařadil dva až tři „hity“. Kromě toho byl mistrem dramatu. Věděl, jak vyprávět příběh tak, aby byl univerzální a oslovil publikum napříč generacemi, ať už jsou kulisy vyprávění jakékoliv. To platí i pro operu *Julius Caesar v Egyptě*, jejíž děj lze snadno zasadit do různých období, protože

Andreas Scholl je i amatérský mistr zvuku
Foto archiv Andrease Scholla

ty principy jsou všeobecně platné, byť je příběh inspirován skutečnými historickými osobnostmi.

K této opeře se váže jedna zajímavost. Původně se totiž měla jmenovat *Kleopatra*, protože starověký Egypt byl tehdy v Londýně velmi populární téma. Hlavní kastrát Senesino však trval na tom, že opera musí nést název *Giulio Cesare*, protože právě on chtěl zpívat titulní roli. Händel nakonec ustoupil, ale vymínil si, že se v názvu alespoň objeví slovo „Egypt“, aby opera lépe oslovila tehdejší publikum.

Budete zpívat pod taktovkou Romana Válka a se souborem Czech Ensemble Baroque, to však nebude vaše první spolupráce s nimi. Jak se vám pracuje s tímto ansámblem a s Romanem jako dirigentem?

Během let mezi mnou a Romanem, jeho manželkou Terezou i členy souboru vzniklo skvělé přátelství – nejen hudební, ale i osobní. Práce s nimi je pro mě radostí, protože jsou to nejen úžasní lidé, ale také vynikající hudebníci. Roman byl navíc tak laskavý, že mi umožnil dirigovat některé Bachovy kantáty, což pro mě bylo velkou ctí. Jsem za takové přátelství opravdu vděčný.

Má pro vás po všech těch letech interpretace barokní hudby a barokních oper pořád svůj půvab? Stále to máte rád, užíváte si to?

Samozřejmě! Barokní hudba mě nikdy nepřestala fascinovat. Dnes jsem o tom zrovna mluvil se studenty, jaké je to privilegium, že i ve 21. století můžeme zpívat a pracovat s hudbou takových génů, jako byli třeba Händel nebo Bach. A ta hudba mě nikdy, ani po letech nenechává chladným. Jsem vděčný, že jsem nezažil nudu ani vyhoření.

Naopak mě mrzí, když vidím hudebníky, pro které se hraní stalo jen rutinní prací. V USA jsem zažil, že orchestr opustil zkoušku přesně v momentě, kdy začala oficiálně přestávka, skončili klidně uprostřed skladby. To je přístup, který je mi naprosto cizí. Moc často se s tím však naštěstí nesetkávám, možná i proto, že v barokním oboru jsme většinou všichni na volné noze a nemáme jistotu stabilního zaměstnání ani platu. Musíme být proto neustále motivovaní a vždy ze sebe dávat jen to nejlepší. A to je to, co mě stále žene vpřed. I když jsou teď pro umění a kulturu těžké časy, v tom, co dělám, jsem stále stoprocentně motivovaný.

(bs)

Uprostřed Andreas Scholl ve scénickém ztvárnění serenaty
HARMONIE PLANET (Hudební festival Znojmo, 2023)
Foto pro Hudební festival Znojmo Petr Vokurek Photography

BAROKNÍ OPERA

Czech Ensemble Baroque
Foto Pavel Rybníček

...na barokní nástroje

Uvádění hudebně-dramatických forem baroka a klasicismu v souladu s principy stylové interpretace (tedy na dobové nástroje a s použitím dobové interpretační praxe) je ve spojení s moderním vizuálem a technologiemi ve světě naprosto běžnou, fungující a oblíbenou záležitostí. V Česku tyto operní inscenace teprve objevujeme, ale potenciál je skutečně veliký. Možná někoho napadne, proč vlastně hrát na nástroje staré mnohdy 200 a více let, když existují nové a dokonalejší. Pokud budeme respektovat genialitu těchto autorů a nebudeme nadřazovat vlastní interpretační záměr nad skladatelovu vizi, pak musíme připustit skutečnost, že autoři jako Händel, Bach, Vivaldi a mnozí další zkrátka komponovali přesně pro ty nástroje, které měli k dispozici. Na míru jejich možnostem, barvě, technickému vybavení a tak dále. Proto jsou kompozice interpretované tak, jak pravděpodobně zněly v době svého vzniku, naprosto ojedinělé, charakteristické a diametrálně odlišné od provedení na moderní nástroje. A co o tom soudí samotní muzikanti, co pro ně interpretace na dobové barokní nástroje znamená?

(tv)

JAN NOVÁK (barokní housle)

Hra na barokní housle je pro mě jako cestování časem. Struny z ovčích střev mají jemnější a teplejší zvuk než ty kovové, na které jsme zvyklí. Smyčec je kratší a lehčí, takže technika hry je úplně jiná. Musím používat jemnější tahy a více pracovat s dynamikou. Každý pohyb má svůj význam. Objevování starých skladeb v jejich původním znění je pro mě nesmírně obohacující a má zásadní vliv na interpretaci skladeb pozdějších slohových období.

MATYÁŠ BERDYCH (barokní kontrabas)

Hra na historický nástroj nebo jeho kopii je pro hráče velmi inspirující. Zvláště střevové struny mají nejzásadnější vliv na hru. Jsou měkčí než kovové, ale rozezvučte je je někdy náročnější. Zato se z nich vyluzuje mnohem barevnější a na alikvóty bohatší paleta zvuků. Taková střevová struna navíc nabízí mnohem více rejstříků, které má hráč za pomoci smyčce možnost ovládat. Je to jednak tím, kde na struně hráč smýká, ale i jak. Může tak vytvořit měkký hřejivý tón nebo silný impuls, ale i bzučivější a ostřejší tón. Nakonec i smyčec do tvaru luku je důležitý, protože výška prutu nad žíněmi je jiná u žabky a jiná u špičky, a tím pádem vytváří další prostor pro rejstříkování a „vyhrávání“ si s technikou hry.

JAN KREJČA (theorba, barokní kytara)

V minulosti běžně používané drnkací nástroje, jako je loutna, theorba nebo arciloutna, do moderní doby v naprosté většině případů vůbec nepřežily, jediné barokní kytara má svého moderního nástupce, kterému dnes říkáme „klasická kytara“; i ten se ale od svého předchůdce značně liší. Máte zde tedy nástroje, které mají jiné ladění, počet a tah strun, výrazové možnosti, rozsah, zvuk i vzhled než jakýkoliv nástroj současný. Tyto nástroje navíc plnily funkci tzv. bassa continua, neboli byly členy doprovodné skupiny harmonických nástrojů improvizujících svůj part podle speciálního číselného zápisu. Tato praxe, pro barokní hudbu naprosto zásadní, v pozdějších stylech postupně zcela vymizela.

NIKOLAS PEREZ (horna)

Přírodní lesní roh je zcela odlišný od moderního protějšku v tom, že nemá žádné ventily a hraje se pouze rty a rukou.

Na moderním ventilovém nástroji je každý tón otevřený a zní téměř identicky. Před vynálezem ventilů na přelomu 20. století měl hráč korpus nástroje plus 10–12 vyměnitelných koleček pro změnu tonality. Přestože se na lesní roh hrálo ve všech tóninách, nebyl chromatický. To je místo, kde je zapojena ruka. Hráč je schopen měnit výšku tónu umístěním ruky v korpusu od zcela otevřené až po zcela zavřenou. Uzavřené tóny zněly „tlumeně“. Dalo by se to považovat za výhodu nebo nevýhodu. Různé tónové barvy, které vyplývaly z ruky, často zobrazovaly různé emoce v hudbě. Zatímco hráči mohou dosáhnout toho, aby otevřené a uzavřené tóny zněly co nejpodobněji, díky létům důsledného cvičení, barvy tónů budou vždy poněkud odlišné. Navíc má každé kolečko jinou barvu zvuku, což poskytuje ještě větší paletu zvuků, se kterými lze pracovat.

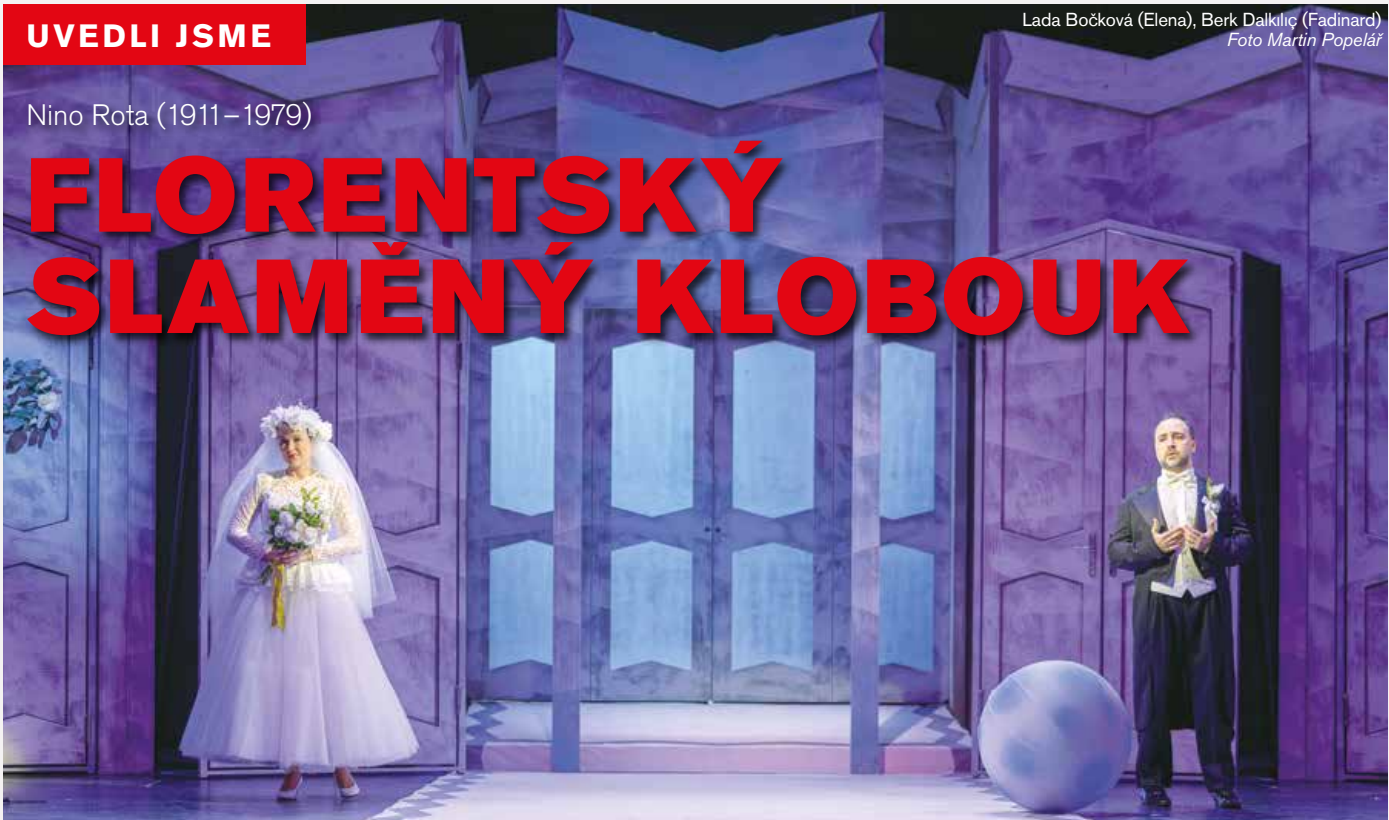
JAKUB BARAN (barokní, klasicistní a moderní fagot a kontrafagot), člen operního orchestru NDM

Na otázku, proč interpretovat starou hudbu v historicky poučené interpretaci a na repliky dobových nástrojů, bych jako člověk žijící 30 let v Ostravě odpověděl jednoduše: „BO!!!“ Zjednodušeně. Je to jako jakékoli jiné opravování staré věci. Nikdo se nediví, že jsou restaurovány kulturní památky nebo jiná umělecká díla. A když to dělá opravdový profesionál a ještě k tomu původními postupy a s nářadím, které se kdysi používalo, dílo se opět zaleskne v celé své kráse. A s hudbou je to stejné. Každé hudební období vyžaduje své specifické výrazové prostředky. Dříve se používala daleko větší škála jak dechových, tak strunných, drnkacích a klávesových nástrojů. Bylo totiž potřeba nějak ztvárnit spoustu zvuků z běžného života od zpěvu ptáků třeba až po drcení kostí nebo mrazivé počasí. V pozdějších obdobích se pak skladatelé snažili vyjádřit spíše svou emoční stránku. Začalo se hrát ve více tóninách, a proto se hudební nástroje zdokalovaly. Pokud to mohu srovnat, tak moderní fagot, který je vybaven 25 klapkami, postrádá určitou lehkost a barevnost oproti baroknímu fagotu, který má pouze 4 klapky. Tvorba tónu na barokní fagot je trochu odlišná, ale když se spojí alikvóty barokního fagotu s barokním violoncellem a basou, vznikne oblažující zvuk, který u moderních nástrojů trochu postrádám. Každopádně jsem velmi rád, že po Praze a Brně už i ostravský divák bude mít možnost v našem operním stánku zhlédnout barokní operu v původní verzi a ve hvězdném obsazení. Ve většině evropských operních domů je tato praxe už běžná.

UVEDLI JSME

Nino Rota (1911–1979)

FLORENTSKÝ SLAMĚNÝ KLOBOUK

Českou premiérou opery **Florentský slaměný klobouk** (*Il cappello di paglia di Firenze*) Národní divadlo moravskoslezské obohatilo repertoár tuzemských divadel o další výjimečný titul opery 20. století. Ačkoli námět *Slaměného klobouku* je domácímu divákovi dobře známý, operní adaptace z pera italského skladatele Nina Roty na našich jevištích až doposud neznala. Premiéry inscenace v hudebním nastudování Marka Šedivého a v režii Jiřího Nekvasila se uskutečnily ve dnech 13. a 15. března 2025. Titul oplývající komediálním půvabem a těžící z umění největších operních mistrů stylově uzavřel sérii premiér operního souboru pro tuto sezónu.

V ostravské inscenaci pak tento rotořský svět nabral konkrétní tvar a rytmus. Kolotoč záměn a omylů rozpoutaný jedním zničeným kloboukem se rozběhl naplno. *Florentský slaměný klobouk* v ostravském podání rozvíjí hudební i jevištní grotesku s lehkostí, přesností a vkusem. Fraška se tu nezměnila v chaos, ale naopak v pečlivě vystavěné divadlo, kde si Rota podává ruce s Fellinim, Rossinim i bratry Marxovými. A i když se na jevišti pořád někdo za něčím honí, z inscenace vyzařuje radostná jistota, že všechno nakonec dobře dopadne – alespoň na scéně. O tom koneckonců svědčí i nadšené kritické ohlasy. (bs)

„Dirigentovi Markovi Šedivému sa podarilo preniesť rôzne hudobné podnety do vyváženého celku, ktorému sa nielen v príbehu, ale aj v hudbe (a vďaka réžii aj vo vizuále) dokonale hodí názov fraška. Strhujúce tempo diania vrcholilo v treťom

a štvrtom dejstve a skončilo sa, azda ironicky, pokojným záverom. Z bohatého priehŕštia vtipných scén by som vypíchal parodickú prípravu nevesty na svadobnú noc.” Vladimír Blaho, operaslovakia.sk

*Jsem zoufalý, věřte.
Ale co mohu udělat s tím, slečno,
když koňům chutná sláma a kytky?
To se bude muset omluvit můj kůň.
– Fadinard*

„Ve scénickém soukolí není slabé místo pěvecky, herecky ani pohybově, včetně pěkně sezpívaného a sehraného sboru. Dirigent Marek Šedivý rozpoznal a naplnil zvukové potřeby Rotovy hudby, především ‚výkřiky‘ jednotlivých nástrojů z umně vedeného přediva orchestru. Houslové sólo Minardiho přímo na jevišti skvěle zahrál koncertní mistr Vladimír Liberda. (...) Není až tak překvapivé, že si této v posledních letech v Evropě už sem tam hrané opery u nás všiml jako první Jiří Nekvasil. Získal tím pro ostravskou scénu další pěknou českou premiéru.” Josef Herman, Ostravan.cz

„Z pěveckého obsazení podal vynikající výkon Berk Dalkılıç v roli bohatého mladého ženicha Fadinarda – byl to hvězdný výkon večera od pěvce, kterého jsem dosud neznal. Jeho tenor byl nádherně znělý. Další hvězdou večera byla Lada Bočková jako Elena – okouzila krásným lehkým sopránem (...). Hudebním středobodem celé inscenace

byl skvělý orchestr pod vedením Marka Šedivého (...). Sbor zaujal jak pěvecky, tak herecky – po celou dobu podával výborný výkon. Celkově jde o výtečnou inscenaci ostravského operního souboru a mimořádný úspěch Jiřího Nekvasila.“

Gregor Tassie,
Seen and Heard International

Martin Šrejma (Fadinard),
Anna Nitrová (Baronka ze Champigny)
Foto Martin Popelář

FESTIVAL
OPERA

Festival hudebního divadla OPERA je významnou událostí na české kulturní scéně, představující periodickou přehlídku toho nejlepšího z domácích operních inscenací.

Toto bienále se koná od roku 1993 na scénách Národního divadla a v dalších

pražských prostorách a nabízí jedinečnou možnost srovnání uměleckých přístupů a úrovně jednotlivých souborů z celé republiky; od roku 2015 i ze Slovenska. Festival OPERA tak přináší pražskému publiku tituly, které se v Praze třeba

po desetiletí neobjevily, nebo dokonce díla, která zde zaznívají úplně poprvé. Stejně tak představuje pozoruhodné umělecké osobnosti působící na regionálních scénách i v alternativním divadle.

Letošní ročník festivalu, který se uskutečnil v termínu od 29. ledna do 18. dubna, byl příležitostí i pro soubor opery NDM, který prezentoval inscenaci hudební frašky Nina Roty **Florentský slaměný klobouk**. Dílo, které mělo svou českou premiéru v Ostravě teprve v březnu tohoto roku, tak krátce po prvním uvedení na českých jevištích zaznělo i v rámci festivalového programu. Kromě toho se na festivalu objevily i komorní opery alternativního ražení, které v minulosti zazněly na Ostravských dnech, festivalu, na kterém se NDM pravidelně aktivně podílí. Jmenovitě šlo o tituly *Here Be Sirens* Kate Soper a *Rozlučku se svobodou* Františka Chaloupky, která v srpnu 2023 vzbudila takový rozruch, že na místo konání u Fora Nová Karolina byla dokonce povolána policie. Ostrava tak opět stvrdila svou pozici místa, kde se progresivní a žánrově rozmanité operní produkci nebývale daří.

(bs)

INZERCE

Ostravské dny
21–30 08 2025
Festival hudby
dneška

inspirace příležitost výzva současnost
avantgarda premiéry happeningy dlouhá noc
orchestr hlasy elektronika sóla ansámby

www.newmusicostrava.cz

Činohra

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2024/2025

Roland Schimmelpfennig (1967)

DISCOTECA PARAISO

Tuhle noc bude všechno jinak

Režie: Tomáš Svoboda

Překlad: Jana Slouková

Česká premiéra 26. října 2024

v Divadle „12“

Georges Feydeau (1862–1921)

TULULUM

„Manželé žen, které se nám líbí, jsou vždycky pitomci.“

Režie a úprava textu: Vojtěch Štěpánek

Překlad: Josef Čermák

Premiéra 2. listopadu 2024

v Divadle Antonína Dvořáka

Wajdi Mouawad (1968)

PTÁČCI

Kdo miluje, ten neutíká

Režie: Aminata Keita

Překlad: Michal Zahálka

Česká premiéra 1. února 2025

v Divadle Antonína Dvořáka

Molière (1622–1673) –

Tomáš Svoboda (1972) a kolektiv

GURU TARTUFFE

Hodně budeš někde

Režie: Tomáš Svoboda

Světová premiéra 12. dubna 2025

v Divadle Antonína Dvořáka

Marius von Mayenburg (1972)

SOUMLAK NAD KRAJINOU

Za kolik by se dal prodat Hitlerův obraz?

Režie: Vojtěch Štěpánek

Překlad: Michal Kotrouš

Premiéra 17. dubna 2025 v Divadle „12“

Pavel Klusák (1969)

ABBA / Scény z manželského života

Money, money, money – Must be funny?

Režie: Josef Doležal

Premiéra 6. června 2025 v Divadle „12“

Federico García Lorca (1898–1936)

KRVAVÁ SVATBA

Příběh tragické lásky

Režie: Martin Františák

Překlad: Vladimír Mikeš

Premiéra 14. června 2025

v Divadle Jiřího Myrona

Činohra NDM je na Facebooku:
Činohra Národního divadla
moravskoslezského

Činohra NDM
je na Instagramu:
cinohrandm

GURU TARTUFFE – v popředí Jiří Sedláček (Orgán),
Martin Dědoch (Guru Tára – Pierre Tartuffe), Sára Erlebachová (Elmíra)
Foto Martin Kusyn

UVEDLI JSME

VÁŠ MĚSÍC
NAROZENÍ

POSTAVA
Z
INSCENACE
GURU
TARTUFFE

Molière (1622–1673) – Tomáš Svoboda (1972) a kolektiv

GURU TARTUFFE

Hodně budeš někde

Překlad **Vladimír Mikeš**
Adaptace textu **Tomáš Svoboda**
Režie **Tomáš Svoboda**
Dramaturgie **Norbert Závodský**
Scéna **Nikola Tempír**
Kostýmy **Markéta Kaplanová**
Hudba a texty písní **Petr Wajsar, Radek Lajfr, Jiří Sedláček**

Reprízy 6. 5. (18.30), 9. 5. (18.30) a 30. 5. 2025 (18.30)
v Divadle Antonína Dvořáka

(ah, nz)

Sára Erlebachová

LEDEN
ELMÍRA

Jste ambiciózní, disciplinovaní,
praktičtí, ale někdy až příliš
vášní. Máte silnou vůli, ale
někdy se necháte rozhodit,
např. v pořadí Sama doma.

Radek Lajfr

DUBEN
DEMO

Jste energičtí, odvážní
a impulzivní. Radí jdete do
všeho po hlavě a někdy
jste až příliš netrpěliví
a ztrácíte zájem.

Sára Erlebachová

ČERVENEC
Elmířino
energetické tělo

Jste citliví a ochranitelští.
Máte silné pouto k domovu
a často se řídíte intuicí.
Máte sklony
k náladovosti.

Martin Dědouch

ŘÍJEN
Tára z Atlantidy

Jste diplomaté, okouzlující
a spravedliví. Máte rádi
harmonii a často se snažíte
vyhnout konfliktům. Někdy
jste nerozhodní a až
manipulativní.

Marie Anna Kupcová

ÚNOR
MARIANA

Jste kreativní, originální
a trochu rebelové. Máte
silný intelektuální pohled
na svět, ale občas působíte
odtažitě a emocionálně
nedostupně.

František Strnad

KVĚTEN
HLUCHAVKA

Jste stabilní a pozitivní.
Máte rádi klid a dobré jídlo.
Někdy jste tvrdohlaví,
pohodlní a trochu
materialističtí.

Martin Dědouch

SRPEN
GURU TÁRA

Jste charismatictí,
sebevědomí a milujete být
středem pozornosti. Občas
umíte být arogantní
a neradi uznáváte
chyby.

Studio Sama doma

LISTOPAD
Hlas z režie

Jste hlubocí, tajemní
a intenzivní. Jste vášniví
ve všem, co děláte. Máte
problém odpouštět a často
se topíte v negativních
emocích.

Jiří Sedláček

BŘEZEN
JIŘÍ ORGÁN

Jste empatičtí, snílci a citliví.
Máte bohatou fantazii, často
utíkáte do vlastního světa
a snadno se necháte
ovlivnit.

Anna Bangoura

ČERVEN
VALÉRIE

Jste společenská a zvedaví,
plní energie, ale někdy
roztěkaní. Často měníte
názory a máte problém
se závazky.

Kamila Janovičová

ZÁŘÍ
DORINA

Jste perfekcionista, praktičtí
a organizovaní. Máte smysl
pro detail, ale můžete být až
příliš kritičtí. Je pro vás
těžké být spokojeni.

Alena Sasínová-Polarczyk

PROSINEC
Paní Orgánová

Jste optimističtí,
dobrodružní a upřímní.
Milujete svobodu a rádi
objevujete nové věci. Říkáte,
co si myslíte, bez ohledu
na následky.

UVEDLI JSME

Marius von Mayenburg (1972)

SOUMRAK NAD KRAJINOU

Za kolik by se dal prodat Hitlerův obraz?

Robert Finta (Fabián), Petra Kocmanová (Judita)
Foto Martin Kusyn

Překlad **Michal Kotrouš**
Režie, výběr hudby **Vojtěch Štěpánek**
Dramaturgie **Pavel Gejguš**
Scéna a kostýmy **Hana Kelar Knotková**

Obsazení:
Petra Kocmanová, Sabina Muchová, Vojtěch Johaník, Robert Finta, Kateřina Breiská, Petr Houska a Marie Logojdová

**Reprízy 9. 5. (19.00), 24. 5. (19.00)
a 23. 6. 2025 (19.00) v Divadle „12“**

Ve čtvrtek 17. dubna 2025 uvedla činohra NDM v sále Divadla „12“ premiéru komorní inscenace *Soumrak nad krajinou*. Současná hra, Mayenburgova

černá komedie, nám vypráví zdánlivě anekdotický příběh, ve kterém dospělí sourozenci naleznou v pozůstalosti svého právě zesnulého otce tajuplný obraz. Ukáže se, že jde o dílko mladého Adolfa Hitlera, který býval malířem, než se stal nechvalně proslulým politikem. Akvarel je jediná cennost, která po mrtvém otci v dědictví zůstala, a sice cennost nemalé ceny. Tak se bratr a sestra i jejich partneři hádají o vlastnictví malby a dělení nemalé finanční částky z prodeje obrazu. Důvtipné a břitké vtipné dialogy jejich pří se nejprve točí kolem peněz. Čím dál tím více ale sklouzávají k morálním a etickým otázkám, k historii, zděděné vině a jádrem problémů se stane cena společenských hodnot a to, za jakou částku jsme ochotní je zaplatit.

V režii uměleckého šéfa Vojtěcha Štěpánka, který se do „Dvanáctky“ vrací po úspěšné a divácky oblíbené inscenaci *Pravda*, tak na jevišti intimního sálu ožívá další krutě zábavná komedie, která jde tématy a pokládáními otázkami místy proti srsti. Mayenburgův text uvádíme v překladu Michala Kotrouše, dramaturgie se ujal Pavel Gejguš. Děj inscenace se odehrává v omšelém bytě plném obstarožního harampádí a krabic po zemřelém otci. Autorkou působivých scénických dekorací a také návrhů kostýmů je Hana Kelar Knotková. V neposlední řadě se můžete těšit na intenzivní herecké party sólistů činohry, kteří mají v této důvtipné sarkastické komedii opravdu velkou plochu k rozehrání vrstevnatých charakterů. Přijďte se přesvědčit na vlastní oči. (pg)

Robert Finta (Fabián), Kateřina Breiská (Eva-Marie), Vojtěch Johaník (Filip)
Foto Martin Kusyn

Robert Finta (Fabián), Sabina Muchová (Nikola), Vojtěch Johaník (Filip)
Foto Martin Kusyn

PREMIÉRA

MARTIN FRANTIŠÁK PŘIPRAVUJE LORCOVU KRVAVOU SVATBU

Foto archiv Martina Františáka

Federico García Lorca (1898–1936)

KRVAVÁ SVATBA

Příběh tragické lásky

Překlad **Vladimír Mikeš**
Režie **Martin Františák**
Dramaturgie **Pavel Gejguš**
Scéna a kostýmy **Eva Zezula**
Hudba **Nikos Engonidis**

Obsazení:
Kateřina Breiská, Sára Erlebachová, Alena Sasínová-Polarczyk, Magdaléna Kubátková, Sabina Muchová, Alexandra Gasnářková, Petr Panzenberger, Robert Finta, František Strnad, František Večeřa, Vít Roleček a další

**Premiéra 14. června 2025 v 18.30
hodin v Divadle Jiřího Myrona**

**Reprízy 17. 6. (18.30), 19. 6. (18.30)
a 22. 6. 2025 (15.00) v Divadle Jiřího Myrona**

Mnohým ostravským divákům nebude režisér **Martin Františák** neznámý. Úspěšně vedl několik let jako umělecký šéf a kmenový režisér ostravské Divadlo Petra Bezruče. Nyní se chystá na hostování v činohře NDM, kde s hereckým činoherním souborem nastuduje příběh tragické lásky, slavnou Lorcovu hru *Krvavá svatba*.

Martin Františák je přední český režisér, od sezóny 2019/2020 umělecký šéf Švandova divadla na Smíchově, působí také jako dramatik.

Narodil se 5. března 1974 ve Valašském Meziříčí. Od dob středoškolských studií na tamním Gymnáziu Františka Palackého je členem indie-punkrockových kapel Hilda Sutherskilllová a Nic složitýho.

Na Divadelní fakultě brněnské JAMU studoval dramatickou výchovu a následně činoherní režii, především tam však potkal řadu osobností klíčových pro jeho další tvorbu: Alexeje Pernicu, Arnošta Goldflama, Zoju Mikotovou, Pavla Švandu a další.

Jako dramatik debutoval hrou *Doma* napsanou pro Divadelní soubor Jana Honsy v Karlovině. Hru pak uvedlo pražské Národní divadlo, tentýž osud čekal i Františákovu druhou hru *Karla*. Jeho hra *Nevěsta* se dočkala uvedení na Světovém festivalu ochotnického divadla v norském městě Tromsø. V soutěži o nejlepší českou hru pořádané Českým rozhlasem k 80. výročí zahájení pravidelného vysílání zvítězil hrou *Průtrž*. Jeho poslední hra *Havel*

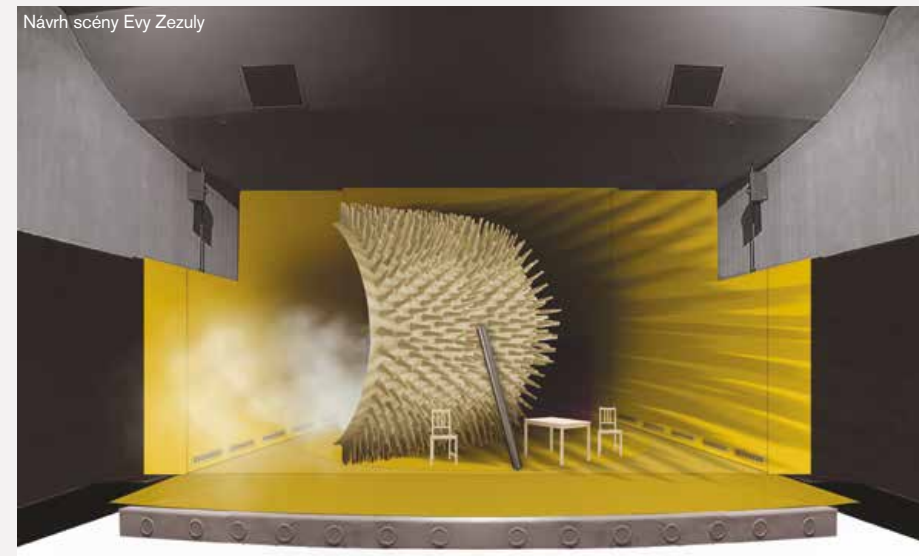
v zemi čeledínů, kterou uvedlo Národní divadlo Brno, vyvolala v českém divadelním světě ostře rozporuplné reakce.

Je rovněž zkušeným autorem mnoha dramatizací a divadelních adaptací; z těch posledních lze jmenovat adaptaci Mahenova *Jánošíka* a Homérovy *Odyssey* pro Národní divadlo Brno nebo Tolstého *Anny Kareniny* pro Klicperovo divadlo v Hradci Králové.

V letech 2005–2007 byl uměleckým šéfem a šéfrežisérem Divadla Polárka, které se za jeho působení stalo jedním z předních českých divadel (nejen) pro děti a mládež a vysloužilo si dokonce nominaci na titul Divadlo roku. V letech 2007–2013 působil jako umělecký šéf ostravského Divadla Petra Bezruče, jehož dramaturgie v té době platila za jednu z nejprogresivnějších v Česku. Za velice úspěšné je považováno Františákovu umělecké šéfování činohře Národního divadla Brno v letech 2013–2018; během nich soubor dovedl k řadě pozoruhodných uměleckých výkonů, jimž se následně dostalo ocenění (za režii, herecké výkony, scénickou hudbu ad.).

Jako režisér má dnes na svém kontě na šest desítek divadelních inscenací. Kromě divadelních domů, jimž šéfoval, opakovaně spolupracoval s profesionálními divadly po celé České republice: s Divadlem na Vinohradech, Divadlem v Dlouhé, Klicperovým divadlem, Jihočeským divadlem, Městským divadlem Zlín nebo Slováckým divadlem. Za inscenaci *Brémská svoboda* v Městském divadle Kladno obdržel Cenu Josefa Balvína, několikrát byly jeho inscenace v Divadelních novinách vyhlášeny Sukcesem měsíce. Režiroval také známý televizní cyklus *Česko jedna báseň*.

V Národním divadle moravskoslezském režiroval v roce 2011 v Divadle Jiřího Myrona slavnou hru Gabriely Preissové *Její pastorkyně*, která se pro velký úspěch dočkala také televizního záznamu a vysílání (nd, pg)

Návrh scény Evy Zezuly

Pavel Klusák (1969)

ABBA / Scény z manželského života

Money, money, money – Must be funny?

Koláž Miroslava Bláhy

Úprava textu

Režie

Dramaturgie

Scéna

Kostýmy

Hudební design

Pohybová spolupráce

Josef Doležal,

Norbert Závodský

Josef Doležal

Norbert Závodský

Ján Tereba

Michaela Semotánová

František Hruška

Julie Svitičová

V hlavních rolích

Veronika Boráková,

Kamila Janovičová, Vojtěch Johaník,

Martin Dědoch, Vojtěch Štěpánek,

Marie Logojdová, Jan Fišar a Petr Houska

Premiéra 6. června 2025 v 19 hodin

v Divadle „12“

Reprízy 9. 6. (19.00), 18. 6. (19.00)

a 20. 6. (19.00) v Divadle „12“

Na začátku června čeká naše diváky předposlední činoherní premiéra probíhající sezóny – hra Pavla Klusáka **ABBA / Scény z manželského života**. ABBA – tato čtyři písmena evokují okamžité uznání, pocit popové nostalgie a asociaci na některou z nejoblíbenějších melodií v hudební historii. Jejich písně jako

Dancing Queen, Mamma Mia nebo *Take a Chance on Me* jsou nadčasové hymny, které stále mají sílu nás rozmýchat. Ale jakkoli jejich hudba uchvátí svět, osobní životy členů kapely vykreslovaly obraz složitých rozporů – jak v jejich vztazích, tak v tvůrčí síle, která poháněla jejich hudbu. A právě o zmíněných rozporech je i naše připravovaná inscenace. Pocházejí ze Švédska a stali se jedním z nejprodávanějších hudebních

počinů všech dob s více než 380 miliony prodaných alb po celém světě. Komerční úspěch skupiny byl nepopiratelný a jejich schopnost vytvářet hity, které rezonovaly napříč generacemi, se zdála jako nezastavitelná. Kapelu tvořili dva páry: Benny Andersson s Anni-Frid „Fridou“ Lyngstad a Björn Ulvaeus s Agnethou Fältskog. Zatímco na pódiu vytvářeli dojem dokonalosti, jejich osobní životy byly turbulentní a často připomínaly

Frida

Kamila Janovičová

ABBA/ Scény z manželského života (režie J. Doležal, kostýmy M. Semotánová)

Björn

Vojtěch Johaník

ABBA/ Scény z manželského života (režie J. Doležal, kostýmy M. Semotánová)

emoce a boje vetkané do jejich skladeb. Písně jako *The Winner Takes It All* a *Knowing Me, Knowing You* vyprávějí bolestivý proces odloučení. „Vítěz bere všechno,“ zpívá Agnetha v jedné z jejich nejslavnějších skladeb, kterou lze interpretovat jako její vlastní bolestnou úvahu o blížícím se konci manželství s Björnem. Syrové emoce vložené do jejich písní nebyly jen uměním – byly oknem do osobního života členů kapely. Ne náhodou zazní v připravované inscenaci z úst Agnethy replika: „*Proboha a co je tohle? Ty hajzle! But tell me – does she kiss, like I used to kiss you? – Ty se rozvedeš, odejdeš od dvou dětí, a pak mi tady dáváš text o tom, jestli tě ta nová líbá stejně dobře jako já? Jsi perverzní?! To mám zpívat před celým světem?!*“

Soukromé životy jako veřejný majetek
Když se jejich manželství začala rozpadat, kapela čelila stále nepříjemnější otázce: může nadále dělat hudbu, která vyzařuje pozitivitu a energii, když jejich osobní životy jsou plné emocionálních turbulencí? A jak se odkrývaly osobní životy členů kapely, měnila se i skupina samotná. Agnetha porodila dvě děti a byla velmi rodinně založená, občas působila až plaše. Těžce nesla tu obrovskou masu fanoušků, která je neustále pronásledovala. Odmítala už jezdit na dlouhá světová turné. Během televizních rozhovorů čím dál častěji padaly otázky jako: „*Mají spolu něco? Mění si navzájem partnery?*“ Fanoušci nebyli z jejich pozdější tvorby již tolik nadšení a zároveň začala zaznívat kritika, že kultura by neměla jen vyzývat k tanci, ale měla by reagovat na sociální otázky a společenské problémy.

Konec i nový začátek
V roce 1982 se ABBA rozhodla dát si pauzu, která se nakonec stala trvalou. Navzdory znovu nastartovanému zájmu o skupinu od 90. let po celosvětovém úspěchu jejich alba *ABBA Gold* a muzikálu *Mamma Mia!* a jeho filmové adaptace skupina opakovaně odmítla návrat do studia nebo na koncertní pódia. Údajně v roce 2000 odmítli nabídku jedné miliardy dolarů na opětovné vystoupení. V roce 2008 Björn Ulvaeus řekl týdeníku The Sunday Telegraph: „*Už se nikdy neobjevíme na pódiu. Jednoduše neexistuje žádná motivace k návratu.*“ Až v roce 2016 přišla americká média s informací, že britský podnikatel Simon Fuller oslovil ABBU se svým nápadem vytvořit virtuální realitu kapely a koncertu pomocí nové technologie. O šest let později měla premiéru *ABBA Voyage* – virtuální koncertní rezidence slavné

kapely. V rámci těchto koncertů vystupují tzv. avataři (nazývaní také *abbataři*), zobrazující všechny členy tak, jak se objevili v roce 1979, a používají vokály znovu nahrané skupinou ve švédském studiu speciálně pro tuto show. Kurátorka ABBA Muzea ve Stockholmu Ingmarie Halling k tomu říká: „*Je to kombinace nových technologií a budoucnosti spolu se starými písněmi. To je velmi zajímavé a krásné a přináší to mnoho ohromujícíchho. A nedělají to proto, že potřebují vydělat peníze. Dělali to, protože byli rovněž zvědaví na nové technologie. Myslím, že stejně zvědaví a zapálení, jako když si zřídili Polar Music Studio, protože ve studiu bylo to nejlepší a nejprogresivnější, co tehdy existovalo. Björn a Benny jsou prostě takoví, vždy hledí do budoucnosti.*“ My už teď můžeme prozradit našim divákům, že také tato část historie kapely se v připravované inscenaci objeví.

Trvalé dědictví skupiny ABBA
Nakonec je dědictví skupiny víc než jen hity na předních příčkách a nezapomenutelná vystoupení. ABBA nám připomíná, že i ty nejšťastnější písně mohou být postaveny na těch nejsložitějších a nejbolestivějších příbězích. Byly to popové hvězdy, ale byli to také lidé – zranitelní, emocionální a stejně skuteční jako hudba, kterou dělali. Už jenom z tohoto důvodu stojí za to seznámit se s jejich příběhem. Navíc se dozvíte, proč se ABBA chtěla jmenovat jako výrobce konzerv s rybičkami a jak se stalo, že jim Rusové patlil ropou.

A co si o švédské legendě myslí představitelé hlavních rolí a režisér?

Veronika Boráková (Agnetha)

„ABBU znám celý život; byť nikdo z rodiny není zrovna příznivcem popu, je prostě nevyhnutelná. Když jsem se dozvěděla, že mám příležitost si zahrát Agnethu, řekla jsem si, že je asi ideální čas poslechnout si jejich hity, a ke svému překvapení jsem znala téměř všechny skladby (i s texty!). A to je děsivé, jelikož rádio neposlouchám, televizi nemám... Jsou prostě všude! A i když nejsem jejich pravá cílová skupina, baví mne, mají své nezaměnitelné kouzlo a člověk po pár tónech ví, že hraje ABBA.“

Martin Dědoch (Benny)

„Pro mě byl velký šok, když jsem ve třinácti zjistil, že to jsou Evropané. Přišli mi strašně světoví a bylo pro mě až nemyslitelné, že by takový věhlas mohla mít švédská kapela.“

Kamila Janovičová (Frida)

„ABBA je pro mě kapela, kterou člověk nemusí mít na playlistu, a stejně všechny její hity zná. Příznějme si, kdo z nás se s nimi neprotancoval dospíváním?“

Vojtěch Johaník (Björn)

„ABBU jsem nikdy ve svých přehrávačích neměl. Ale byla všude jinde, takže jí nešlo uniknout. Hluboce mě jejich hudba nezasáhla, jako když sítkem proteče voda, trochu osvěží, ale jinak nic. A taky mi bylo líto těch kluků, trochu komparz, trochu otroci. Každopádně si myslím, že ABBA patří na každou dobrou party. Svět je s ABBOU lepším místem.“

Josef Doležal (režisér)

„ABBU jsem poprvé slyšel v roce 2008, když šel v kinech muzikál Mamma Mia! Mám ale pocit, že jsem i tak už všechny písně znal, jako by byly součástí kolektivního nevědomí.“

MEZI DVĚMA SVĚTY

O soužití Arabů a Židů

Tomáš Lindner, Aminata Keita,
Břetislav Tureček a Norbert Závodský
Foto Martin Kusyn

Ve středu 19. února 2025 proběhla v Centru PANT diskuze s názvem **Mezi dvěma světy: O soužití Arabů a Židů**. Pořádali jsme ji v souvislosti s uvedením inscenace hry Wajdiho Mouawada **Ptáčci** v Divadle Antonína Dvořáka. Není na světě mnoho sporů, jako je ten izraelsko-palestinský, který nás staví před tak složitá dilemata a na který zároveň hledíme s tak různorodými emocemi. Jaké jsou dopady tohoto konfliktu na každodenní život zúčastněných? A jak může umění a kultura řešit téma identity a smíření? Nejen na tyto otázky odpovídali divadelní režisérka Aminata Keita, novinář týdeníku Respekt Tomáš Lindner a specialista na oblast Blízkého východu Břetislav Tureček. Děkujeme všem divákům, kteří zaplnili Centrum PANT, a srdečně vás zveme na nejbližší reprízy inscenace

Diskuze v plném proudu
Foto Martin Kusyn

Ptáčci 14. května a 4. června 2025 vždy v 18.30 hodin. Pokud jste diskuzi nestihli osobně, ale chcete slyšet velmi zajímavé postřehy, můžete si poslechnout její záznam na YouTube kanálu Centra PANT. Přímý přenos z akce sledoval i překladatel

Ptáčeků Michal Zahálka: „Tohle byla opravdu hrozně zajímavá debata – koukal jsem na přímý přenos a vydržel jsem u něj dvě hodiny velice pozorně. Mám radost, že Ptáčci mají postaráno o takový širší kontext (a že je o to zájem).“ (nz)

Aminata Keita a Břetislav Tureček
Foto Martin Kusyn

Tomáš Lindner
Foto Martin Kusyn

balet

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2024/2025

Hudba skladatelů od 17. století až do současnosti

CISTÁ RADOSTance

Pět tváří tance

Hudba: Bohuslav Martinů (1890–1959); Bedřich Smetana (1824–1884); Igor Stravinskij (1882–1971); Heinrich Ignaz Franz Biber (1644–1704), John Cage (1912–1992), Philip Glass (1937), Johann Sebastian Bach (1685–1750); Tom Waits (1949)

Choreografie: Justin Peck (*Heatscape*), Lea Bessoudo Greck (*Šárka*), Marco Goecke (*Duet z Ptáka Ohniváka*), Jiří Kylián (*Křídla z vosku*), Itzik Galili (*Sofa*)

Premiéry 17. a 19. října 2024 v Divadle Jiřího Myrona

Edvard Hagerup Grieg (1843–1907)

PEER GYNT

Jsme odrazem lidí, které v životě potkáváme

Libreto podle dramatu Henrika Ibsena

Choreografie: Jeroen Verbruggen

Hudební nastudování a dirigent: Sander Teeppen

Premiéry 22. a 24. května 2025

v Divadle Antonína Dvořáka

Balet NDM je na Facebooku:
Balet Národního divadla moravskoslezského

Balet NDM je na Instagramu:
baletndm

PEER GYNT – Simone Giroletti, Aurora Donadiós,
Eleonora Ancona, Edgar Mateo Navarro, Ida Frau
na vizuálu inscenace
Foto Lucie Maceczková

REPERTOÁR BALETU (KVĚTEN – ČERVEN 2025)

ČISTÁ RADOSTance

Choreografie: Justin Peck (*Heatscape*),
Lea Bessoudo Greck (*Šárka*), Marco Goecke
(Duet z *Ptáka Ohniváka*), Jiří Kylián (*Křídla
z vosku*), Itzik Galili (*Sofa*)
Hudba: Bohuslav Martinů; Bedřich Smetana;
Igor Stravinskij; Heinrich Ignaz Franz Biber,
John Cage, Philip Glass, Johann Sebastian
Bach; Tom Waits
12. 6. (18.30), 20. 6. (18.30)

Edvard Hagerup Grieg

PEER GYNT

Choreografie: Jeroen Verbruggen
Hudební nastudování: Sander Teeppen
22. 5. (18.30) – premiéra,
24. 5. (18.30) – 2. premiéra, 31. 5. (18.30),
1. 6. (15.00), 5. 6. (18.30), 6. 6. (18.30)

CARMEN & ŠÁRKA

**29. 6. (21.00) – hostování v rámci
Národního hudebního festivalu
Smetanova Litomyšl s choreografiemi
Duet z *Ptáka Ohniváka*, *Šárka* a *Carmen***

Půl hodiny
před každým
baletním představením
jsou pro vás připraveny
**DRAMATURGICKÉ
ÚVODY**
k danému titulu!

ÚVODNÍK ŠÉFKY BALETU

Vážené diváky,

divadelní sezóna pomalu směřuje ke svému závěru, ale my v baletu NDM rozhodně nezpomalujeme. Naopak – již 22. května Vám představíme premiéru naší nové inscenace *Peer Gynt*. Věděli jste, že v roce 1973 byl ostravský balet prvním souborem v tehdejší Československu, který tuto inscenaci uvedl? A nyní se tomuto titulu vracíme, tentokrát v choreografii belgického choreografa Jeroena Verbruggena. Ikonické drama Henrika Ibsena dostává v jeho pojetí novou, současnou taneční podobu a Peera vykresluje jako muže ztraceného mezi vlastními iluzemi a realitou, který se vydává na cestu za sebepoznáním. Do konce sezóny odehrajeme v Divadle Antonína Dvořáka celkem šest představení, tak si je nenechte ujít!

V červnu pro Vás chystáme rovněž dvě reprízy inscenace *ČISTÁ RADOSTance*. Komponovaný titul, který ukazuje rozmanitost klasického i současného tance v podání pěti světových choreografů, odehrajeme v Divadle Jiřího Myrona 12. a 20. června.

A pokud chcete léto začít opravdu slavnostně, připojte se k nám 29. června na Národním festivalu Smetanova Litomyšl. Večer s názvem *Carmen & Šárka* nabídne

tři naše výjimečné choreografie (Duet z *Ptáka Ohniváka*, *Šárka* a *Carmen*), jež kromě důrazu na emoce a originálního tanečního pojetí spojuje i prvek ženskosti a vášně.

Na závěr bych Vám všem ráda poděkovala za přízeň. Velmi si vážíme nejen hojné účasti na představeních, která byla často zcela vyprodaná, ale i milých setkání při dramaturgických úvodech, jež se staly oblíbenou součástí baletních večerů. Váš zájem je pro nás nesmírně cenný a věřím,

že se budeme ve stejném duchu potkávat i v příští sezóně.

Těšíme se na Vás ať už v našich ostravských divadlech, či na nádvoří litomyšlského zámku.

S úctou

Lenka Dřímlová

Lenka Dřímlová

ČISTÁ RADOSTance / Duet z Ptáka Ohniváka – Shino Sakurado, Rei Masatomi
Foto Serghei Gherciu

HRAJEME PRO VÁS

SOFA Humorná tečka úspěšné inscenace ČISTÁ RADOSTance

Mark Griffiths, Francesco Fasano
Foto Serghei Gherciu

Již více než třicet let choreografie *Sofa* od Itzika Galiliho rozesmává, dojíímá a přivádí k zamyšlení diváky po celém světě. Za dobu její existence choreografii uvedly stovky souborů a stala se oblíbenou součástí mnoha baletních galavečerů. Aktuálně tento kabaretní skeč baví i ostravské publikum. Uzavírá totiž inscenaci *ČISTÁ RADOSTance*, která se 12. a 20. června dočká posledních dvou repríz v této sezóně.

Choreografie *Sofa*, odehrávající se na pohovce, si získala velkou oblibu především díky své humorné pointě. Ne všichni ale vědí, co všechno se jí Itzik Galili snaží sdělit. Záměrem totiž není jen rozesmát diváky vtipným příběhem, ale také je přimět k zamyšlení.

Nastavit zrcadlo společnosti

Jak říká autor choreografie Itzik Galili, na počátku tvorby tohoto díla byla především snaha poukázat na to, jak lidé přijímají vzájemnou odlišnost. „*Přemýšlel jsem, jaké téma by mohlo být nosné z dlouhodobého i krátkodobého hlediska lidského chování. A uvědomil jsem si, že společnost nepřijímá jeden druhého tak, jak bychom si přáli. Být heterosexuálem je jedna věc, být homosexuálem je jiná věc,*“ vysvětluje Itzik Galili.

Právě na téma předsudků a stereotypů choreografie kromě jiného poukazuje. Středem kompozice je pohovka, na níž se celá scénka za tónů hudby Toma Waitse odehrává. Nejprve spolu tančí muž a žena. Zatímco on se jí snaží zaujmout a získat, ona jeho snahám odolává a odmítá ho. Následně se pohovka překlopí a místo

ženy se vedle původního muže objeví další muž. Najednou se tak sám stane středem pozornosti jiného muže, který se ho snaží svést. Role se obrací; ze svůdce se stává sváděný a diváci mohou vidět, jak odlišné jeho chování najednou je. Celá scénka pak vyústí v překvapivou pointu. Pohovka se potřetí převrátí a vedle sebe se ocitnou...

Přestože od roku 1994, kdy choreografie vznikla, se mnohé společenské postoje změnily, předsudky ze společnosti ani zdaleka nezmizely. Témata odlišností a (ne)přijímání druhých jsou tak aktuální i dnes. „*Pro mě to byl velmi smutný příběh. Lidé se často smějí, když vidí choreografii Sofa. Ve skutečnosti je ale zrcadlem společnosti. Když společnosti nastavíme zrcadlo, mnohdy se cítíme trapně a smějeme se. Někdy se smějeme tomu, co považujeme za ubohé nebo hloupé. Ale to je právě to zrcadlo,*“ míní Itzik Galili.

Itzik Galili v Ostravě

Choreografie *Sofa* v podání ostravského souboru má navíc ještě jednu zajímavost. S tanečníky ji totiž v Ostravě osobně nastudoval sám Itzik Galili. Měli tak jedinečnou příležitost načerpat choreografův záměr a poselství, jež má kompozice divákům sdělit.

Je to přitom vůbec poprvé, kdy Itzik Galili s nějakým souborem tuto choreografii zkoušel. „*Nemohu ani uvěřit, že jsem choreografii nikdy nenastudoval. Třicet let jsem se jí ani nedotkl. A je opravdu krásné se k ní teď vrátit a znovu se do ní ponořit,*“ dodává choreograf, který se zúčastnil také premiérového představení inscenace *ČISTÁ RADOSTance*, jež se v Divadle Jiřího Myrona uskutečnilo 17. října loňského roku. (hh)

**Reprízy 12. 6. (18.30) a 20. 6. (18.30)
v Divadle Jiřího Myrona**

Ida Frau, Mark Griffiths
Foto Serghei Gherciu

Edvard Hagerup Grieg (1843–1907)

PEER GYNT

Jsme odrazem lidí, které v životě potkáváme

Libreto podle dramatu Henrika Ibsena
Choreografie **Jeroen Verbruggen**
Hudební nastudování **Sander Teepen**
Scéna **Wolfgang Menardi**
Kostýmy **Natalia Kitamikado**
Světelný design **Daniel Tesař**

**Premiéry 22. a 24. května 2025 v 18.30
hodin v Divadle Antonína Dvořáka**

**Reprízy 31. 5. (18.30), 1. 6. (15.00),
5. 6. (18.30) a 6. 6. (18.30) v Divadle
Antonína Dvořáka**

Závěr divadelní sezóny přinese druhou premiéru baletního souboru NDM, kterou bude inscenace *Peer Gynt*. Novou choreografií na motivy tohoto známého díla norského dramatika Henrika Ibsena vytvořil pro ostravský balet belgický choreograf Jeroen Verbruggen. Jeho osobitý styl, který v sobě spojuje moderní tanec s prvky klasiky, otevře nový pohled na tento nestárnoucí příběh a nabídne i částečné propojení se současným světem. Za pozornost však stojí také scéna vytvořená rakouským scénografem Wolfgangem Menardim a kostýmy od polsko-japonské designérky Natalii Kitamikado.

Pračka ve středu scény je metaforou proměnlivosti identity

Příběh Peera Gynta je protkaný mnoha filozofickými otázkami. Vybízí k zamyšlení nad pomíjivostí života, vlastní identitou

WOLFGANG MENARDI

Původně se věnoval herectví, později se ale zaměřil na kostýmní návrhářství a scénografii, což se od roku 2011 stalo jeho hlavní profesí. Pracoval pro řadu mezinárodních divadel v mnoha evropských zemích. Za svou práci byl několikrát oceněn jako Scénograf roku v anketě kritiků časopisu Theater heute a dvakrát byl nominován na německou divadelní cenu Deutscher Theaterpreis Der Faust.

i vlivy okolí, kterým se nejde vyhnout. Prolíná se zde snění a realita, fantazie a skutečnost. Zároveň ale příběh může svádět k romantizaci a pohádkové interpretaci. A právě tomu se chtěl Wolfgang Menardi při tvorbě scénografie vyhnout. „*Chtěl jsem z Peera Gynta odklidit romantiku, ale zachovat poezii. Bylo pro mě zásadní vyvážit jej prostorem, který je nějakým způsobem chladný, drsný a čistý, a zároveň něčím, co funguje spíš jako proud vědomí, kam je divák zván, aby si našel vlastní cestu. Krajina snů mimo hranice lineárního času,*“ popisuje svou vizi.

Již na první pohled diváky zaujme pračka, která scéně dominuje. Tento zcela konkrétní a dobře známý předmět má působit jako širší metafora pro proměnlivost identity a neustálé přetváření sebe sama. „*Vždycky si představuji malého chlapce, jak sedí před pračkou a je fascinovaný světem za sklem. Všechno se točí a mění se ve vír, v němž spolu existují budoucnost, přítomnost a minulost. Kolem této jediné vzpomínky se rozvíjí celý život,*“ přibližuje scénograf. Okolo pračky jsou pak umístěna zrcadla, která celý koncept vrstevnatosti a proměnlivosti podtrhují. „*Na jedné straně prostor rozšiřují, na druhé ho úplně narušují. Jsou nemateriální, ale při sebemenším pohybu rozbíjejí realitu. Peer se neustále setkává sám se sebou – se svými mnoha „já“ – zdvojený, ztrojený, roztržštěný. Tanečníci se násobí, nejen svou přítomností, ale i svými odrazy.*“

Zároveň pračka zdaleka není jediným překvapivým objektem, který diváci na scéně uvidí. „*Kolem pračky jsou další hmatatelná tělesa: zavěšená stará chata, jediná žárovka uprostřed, dva velké světelné kruhy, obrovská hromada látky. Všechny tyto prvky mohou být zavěšeny shora a podle potřeby se objevovat a mizet. Tyto komponenty můžeme metaforicky chápat jako cibuli, tedy odhalování pravdy po vrstvách. Lze je různé kombinovat, přesouvat, naklánět, propojovat. Umožňují neustálou proměnu prostoru, vytváření jakéhosi systému, který je jednak neúprosný a tekutý, jednak míchá časy: dětství, stárnutí, smrt, zrození,*“ říká dále Menardi a dodává: „*Scéna se stává jakousi hádankou, kterou si musí každý divák rozluštit sám.*“

Postavy si své kostýmy nesou na zádech

Také kostýmy jednotlivých postav *Peera Gynta* nabízí velmi inovativní pojetí. Vše se odvíjí od Verbruggenovy základní myšlenky, že postavy si nesou své kostýmy na zádech jako jakousi nůši. I to je však pouze metafora hlubší myšlenky, jak Natalia Kitamikado vysvětluje: „*Všichni si s sebou*

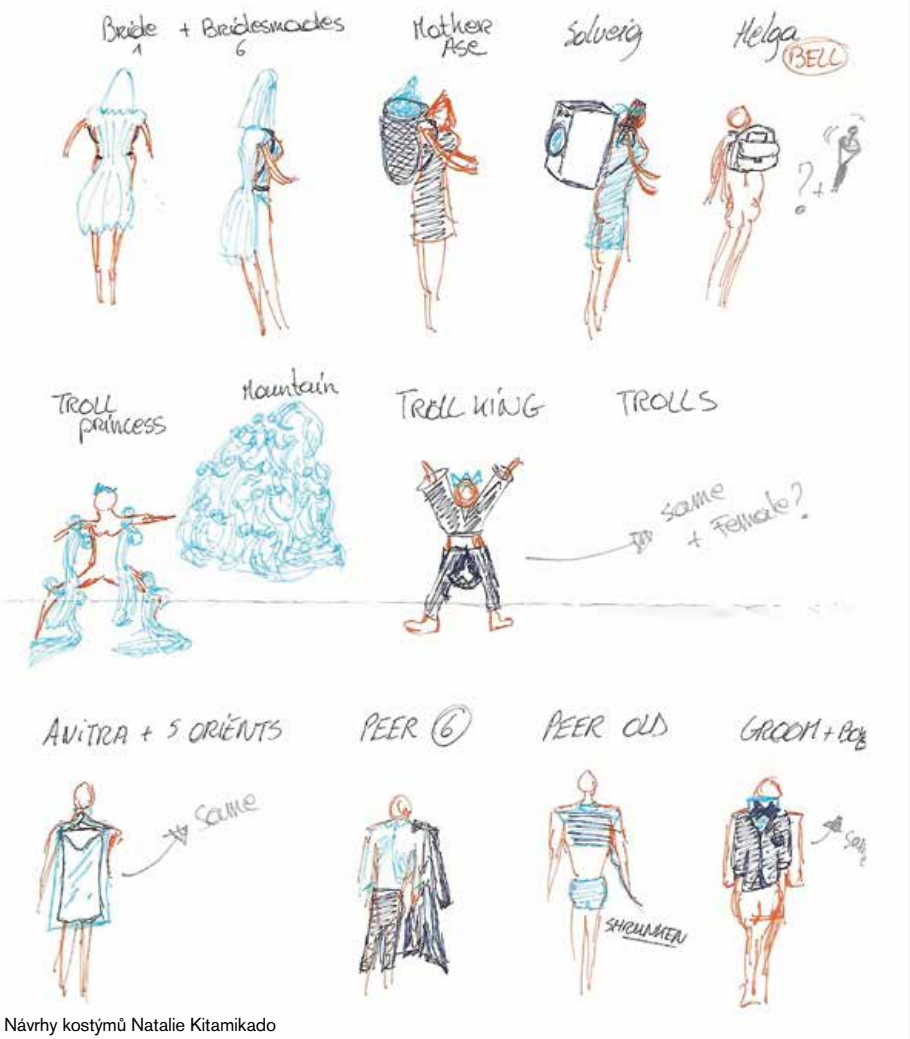
NATALIA KITAMIKADO

Polsko-japonská designérka se zaměřuje na průmyslový design, scénografii a kostýmní návrhářství pro operu, činohru, muzikál a balet. Jako asistentka scénografa Borise Kudličky se podílela na řadě úspěšných operních inscenací uváděných v divadlech po celém světě. Od roku 2015 tvoří i samostatné scénografie a kostýmy jak pro známá divadla, tak malé experimentální projekty a festivaly.

v životě neseme svou emocionální bagáž, zážitky, dobré i špatné věci, které nás formovaly. Nasazujeme si různé masky – jiné doma, jiné v práci – při setkávání s partnery, dětmi, přáteli... Ale v jádru jsme všichni stejní a máme stejnou potřebu spojení.“

Celý proces vymýšlení konceptu kostýmů Kitamikado připodobňuje ke známým dětským papírovým vystřihovánkám postav, jež lze poté obléct do různých obleků připevněných bílými papírovými záložkami. „*Začala jsem navrhovat ‚základ‘ pro všechny postavy. Základní kostým, který sjednotí všechny tanečníky a ke kterému můžeme na záda připevnit další části oděvu. Tvar základního kostýmu je unisexový a nadčasový. Hledala jsem i propojení s norským folklórem 19. století,*

Návrh scény Wolfganga Menardiho

Návrhy kostýmů Natalie Kitamikado

až jsem narazila na obrázky norských korzetů. Fascinovalo mě vrstvení objemné košile s těsností korzetu a popruhů, a tak jsem si tento princip vypůjčila pro náš základ,“ popisuje designérka.

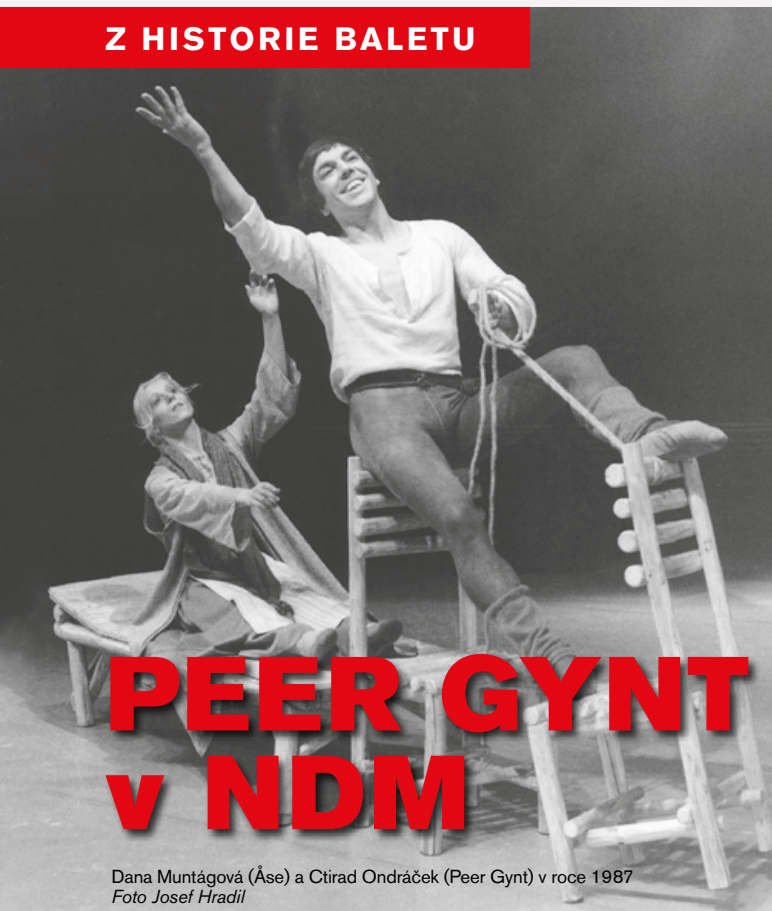
Každá postava má pak na svém základním obleku specifický náklad v podobě různých kostýmů, které opět fungují jako symboly pro její charakteristiku či osud. Jediná v tomto směru odlišná je postava Solvejg. „*Pouze ta nemá základní kostým. Má jen jednoduché zelené šaty symbolizující přírodu, růst a harmonii.*

Nenese žádnou kostýmovou ‚bagáž‘, je v tomto smyslu čistá a v souladu sama se sebou. Ale nese něco mnohem těžšího – pračku připevněnou k jejím dlouhým copům. Má sílu čistit, a tedy léčit. Ke konci inscenace však dochází k proměně: v naší verzi Solvejg nepřichází o zrak, ale o něco jiného. Ustříhne si své dlouhé copy, které používala k nošení pračky. Osvobodí se od svého nákladu a spolu s ní i 24 tanečníků na scéně. Všechny postavy se promění v Solvejg,“ uzavírá Kitamikado.

(hh)

Choreograf Jeroen Verbruggen na zkoušce s baletním souborem NDM
Foto Serghei Gherciu

Dana Muntágová (Åse) a Ctirad Ondráček (Peer Gynt) v roce 1987
Foto Josef Hradil

1973 • 1987 • 2018 • 2025

Milý pane Griegu!

Obracím se k Vám těmito řádky u příležitosti plánu, který hodlám uskutečnit, a rád bych se Vás zeptal, zda byste se ho nezúčastnil. Jde o toto: Chtěl bych upravit pro scénu „Peera Gynta“ – který brzo vyjde už ve třetím vydání. Napsal byste k němu hudbu? (...)

*Vám přátelsky oddaný
Henrik Ibsen (1874)*

Od literatury k divadlu, od činohry k baletu

Henrik Ibsen napsal své druhé exilové básnické drama *Peer Gynt* v roce 1867 v Itálii. Původně jej nezamýšlel pro jevištní uvedení, nakonec ale Peera na jeviště (s vydatnou pomocí Griegovy scénické hudby) nechal v roce 1874 doputovat. Premiéra i reprízy měly obrovský úspěch, Norové údajně dodnes mají *Peera Gynta* za nejlepší norské drama všech dob a jeho autor Henrik Ibsen je považován za zakladatele světového moderního dramatu.

Proto by se nabízelo konstatovat, že „je s podivem“, že v činoherní podobě doputoval *Peer Gynt* na jeviště NDM více než 140 let po světové premiéře – až v roce 2018. Toto básnické fantaskně-filozofické drama není lehký inscenační oříšek. Jevištně propojit a zobrazit reálného Peera s jeho matkou Åse a věrnou Solvejg

v kombinaci s trolly, bláznů, Knoflíkářem, Nicotou a dalšími postavami a prostředím – to chce inscenační um, odvahu a fantazii. Možná i proto v ostravském NDM předběhli činoherního *Peera* hned dva *Gyntové* baletní.

Tančící Peer Gynt poprvé...

Za „ikonickou“ bývá označována inscenace z roku 1973, kterou s baletem tehdejšího Státního divadla v Ostravě v československé premiéře nastudoval sovětský choreograf, šéf baletu akademického divadla v lotyšské Rize Alexandr Lemberg. Přenesl do Ostravy svou úspěšnou řízkou inscenaci, pro kterou sám vybral hudbu, která zahrnovala nejen dvě světoznámé suity z Griegovy scénické hudby k *Peeru Gyntovi*, ale i další skladatelova díla. Na tomto hudebním základě vznikl celovečerní balet, který měl i v Ostravě v tehdejší Divadle Zdeňka Nejedlého (dnes DAD) velký úspěch. Kritikou byly oceňovány nejen výkony všech sólistů v čele s Peery Richarda Böhma a Petra Zdeňka Koželuha, ale i scénografie Vladimíra Šrámka a kostýmy Heleny Bezákové, stejně jako výkon operního orchestru pod taktovkou Václava Návrata. Zkrácenou verzi této baletní inscenace natočila tehdy dokonce Československá televize.

... a podruhé

K Lembergově libretu pro „sedmdesátkového“ *Peera Gynta*

se o 14 let později vrátil tehdejší šéf ostravského baletu Albert Janíček, který uvedl v roce 1987 nové nastudování s vlastní choreografií a režii, jež byla částečně poctou předchozí inscenaci. Použil stejný hudební základ; ostatně už recenze z let 1973 a 1974 zmiňovaly, že Lemberga při tvorbě libreta víc než Ibsenovo drama inspirovala Griegova romantická scénická hudba. V titulní roli alternovali Libor Bernklau a Ctirad Ondráček, scéna byla opět dílem Vladimíra Šrámka, nové kostýmy navrhl Josef Jelínek, orchestr opery řídil Jan Šrubař. Premiéra inscenace se konala koncem dubna 1987 u příležitosti Světového dne tance.

Grieg jako inspirace

I současný choreograf chystaného třetího baletního ostravského *Peera Gynta* Jeroen Verbruggen používá jako základ své inscenace hudbu nejslavnějšího norského skladatele.

Ostatně o tom, že Griegova scénická hudba (kterou mimochodem Ibsen nakonec považoval za „příliš romantickou“ pro své drama) je dodnes inspirující, svědčí i první a poslední činoherní *Peer Gynt* v NDM. Autorka originální scénické hudby k této inscenaci Vladivojna La Chia (režie Pavel Khek, titulní role Ivan Dejmal) mj. odkazovala v závěru hry také ke světoznámému Griegovu motivu *Solvejžiny písně*...

(pb)

Richard Böhm (Peer Gynt)
a Hana Šarounová (Žena v zeleném)
v inscenaci z roku 1973
Foto František Krasl

LEA BESSOU DO GRECK Šárka otevřela novou kapitolu v mém životě

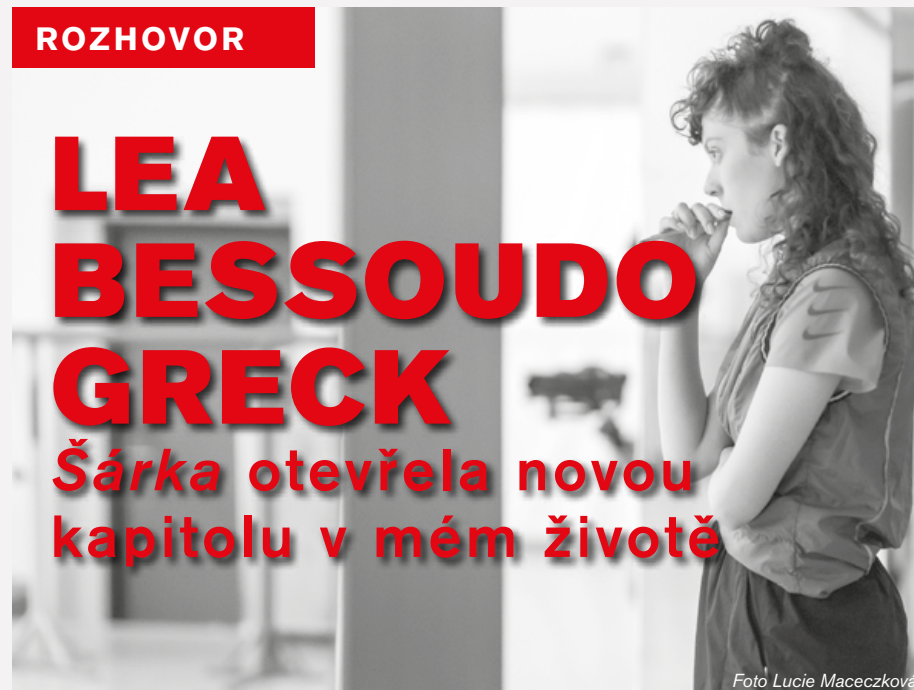

Foto Lucie Maceczková

Již více než půl roku uběhlo od říjnové premiéry inscenace *ČISTÁ RADOSTance*. Zájem o ni však rozhodně neutuchá. O úspěchu inscenace svědčí nejen plný sál diváků, kteří na představení stále chodí, ale také pochvalné reakce jak na celou inscenaci, tak na její jednotlivé choreografie. Jednou z nich je i *Šárka* francouzsko-izraelské choreografky

Ley Bessoudo Greck. Jak tvůrkyně s odstupem času choreografii hodnotí? A jak nyní, v době trvajícího izraelsko-palestinského konfliktu, funguje její domovský soubor Kibbutz Contemporary Dance Company (KCDC) v Izraeli?

Pro baletní soubor NDM jste vytvořila choreografii Šárka, již jsme uvedli v rámci komponovaného večera ČISTÁ RADOSTance. U diváků i odborné veřejnosti sklídila vaše choreografie velmi pozitivní ohlasy. Čekala jste, že bude mít Šárka takový úspěch?

Ne, nečekala. Měla jsem cíl, ale teprve až na premiéře jsem cítila, že jsem ho dosáhla a že se vše podařilo. Byla jsem hodně dojatá. Mám pocit, že jsem oficiálně otevřela novou kapitolu ve svém životě. Byl to pro mě velký moment, protože šlo o mezinárodní premiéru.

Šárku jste vytvořila na stejnojmennou skladbu Bedřicha Smetany. Jak se vám se Smetanovou hudbou pracovalo?

Byla to nejtěžší hudba, na kterou jsem kdy tvořila choreografii. Není tam stabilní rytmus ani klasické počítání. Šárka byla opravdu výzva. Zároveň to ale nebyla moje první tvorba na Smetanu, dělala jsem už choreografii pro operu Braniboři v Čechách (uvedl soubor opery NDM, pozn. red.).

A jak se vám dařilo naladit se na samotný příběh Šárky?

Velmi jsem se s ní ztotožnila – jako silná žena, která bojuje za svůj hlas.

Vy sama jste mladá žena. Cítíte se někdy ve světě choreografů jako Šárka, je těžké se prosadit?

Určitě to není snadné, musím si stát za svým, vybojovat si své místo. Věřím ale, že všechno jde, pomalu a postupně. Potkávám správné lidi, kteří mě vedou k dalším příležitostem. Zároveň nevímám, že by bylo těžší se prosadit proto, že jsem žena. Ano, je to sice více mužské prostředí, například většina režisérů jsou muži, ale podívejte, kde dnes jsem.

Odráží se skutečnost, že jste žena, nějak výrazněji ve vaší tvorbě?

Nemyslím si, že má práce by byla definována mou ženskostí. I když asi vypadám dost žensky, mám v sobě i hodně mužské energie. Možná může někdo ženský aspekt v mé tvorbě vidět v míře sensitivity.

Jsem dost náročná a požaduji od tanečníků to nejlepší, ale zároveň jsem velmi citlivá a záleží mi na ostatních.

Máte velké nároky i na sebe?

Ano, je pro mě těžké být spokojená sama se sebou. Pořád se snažím být lepší. Nejsem typ člověka, který si řekne: „Hotovo, stačí.“ Ne, pokaždé chci víc. Je to nekonečný proces.

Pocházíte z Francie, ale posledních jedenáct let žijete v Izraeli, kde aktuálně panuje velmi napjatá politická situace. Odráží se tato skutečnost ve vaší tvorbě?

Stoprocentně. Zažila jsem trauma, bylo to velmi těžké. A pořád je. Když válka začala, přestali jsme pracovat, všichni prchali pryč a soubor se na nějakou dobu zcela zavřel. Více než rok jsem byla uprchlicí, museli jsme odejít z našich domovů. Žili jsme asi sedm kilometrů od hranic s Libanonem, takže každé dvě minuty jsem slyšela výbuchy. Pokud zazní alarm, máme patnáct sekund na to, abychom utekli do krytu. Takže člověk je v neustálém stresu. Cítíte, že váš život je v ohrožení, ale zároveň jste doma. A to vše se samozřejmě propisuje i do mé práce.

Jak se vám v tomto kontextu tvořila choreografie Šárka?

Myslím, že mi to pomohlo se uvolnit. Nakonec, *Šárka* je o boji za vlastní existenci.

Konflikt mezi Izraelem a Hamásem vypukl v říjnu 2023. Jak v souboru KCDC (vedeném uměleckým ředitelem Ramim Be'ere) fungujete nyní?

Aktuálně v souboru pracuji jako šéfka zkoušek a fungujeme v podstatě jako před válkou. Ale vrátilo se to teprve až začátkem letošního roku, kdy jsme měli první představení od začátku války. Do té doby tomu tak nebylo. Střecha divadla není betonová, kvůli čemuž bylo zakázané

Členky souboru baletu NDM v choreografii Šárka
Foto Serghei Gherciu

tam pořádat akce pro veřejnost. My, zaměstnanci divadla, tam pracujeme, a když zazní sirény, běžíme do úkrytu. Ale všichni lidé, kteří by třeba navštívili představení, se tam nevejdou. Až nyní, protože je zastavená palba (*rozhovor jsme pořídili 25. února – pozn. red.*), jsme mohli opět začít pořádat představení. Ale stále se fungování našeho souboru nevrátilo úplně do své původní podoby. Pořád například nemáme několikaměsíční taneční kurz pro profesionální tanečníky a studenty (*Dance Journey Program – pozn. red.*). Plánujeme, že vše by se mohlo obnovit od září.

Takto dlouhá nucená pauza v činnosti musela být pro soubor obrovskou ranou...

Ano, na více než rok se vše muselo úplně zastavit, což je pro soubor obrovský problém, samozřejmě i z ekonomického pohledu. Zároveň například zmíněný program (*Dance Journey Program*) je určen pro zahraniční tanečníky. A samozřejmě, že spousta lidí nyní do Izraele nechce přijet, což naši činnost také ovlivňuje. Skoro polovina našich tanečníků z těchto důvodů odešla, museli jsme soubor postavit znovu. Je to velmi

Giuseppe Iodice, Nikolas Sotiriou a členové baletu NDM v choreografii Šárka
Foto Serghei Gherciu

náročné, a i když je situace už nyní lepší a pomalu se vše vrací, chce to čas. Ale věřím, že na konci nás to všechny posílí.

Umění může mít velkou sílu. Dokáže sdělovat důležité myšlenky, či dokonce přispět ke smířování znesvářených stran. Jak vnímáte tuto jeho úlohu?

Umění má obrovskou sílu. Zaprvé je přístupné i pro děti a prostupuje vzděláváním, což je podle mě velmi důležité. Zároveň, umění umí lidi spojovat – všechny národnosti, náboženství. Obecně je umění o vytváření emocí, sdílení, vyvolávání nějakého pocitu. Nemusí to být vždy nějaké

přímé poselství, stačí, že se vás umění dotýká a otevírá něco ve vaší duši, ve vašem mozku. Je to o vytváření jakéhosi mostu – otevřít mysl a zkusit se na věci podívat jinak.

Je toto i váš cíl: sdělovat skrze choreografii, jež tvoříte, nějaká důležitá poselství?

Mým cílem nikdy nebylo dělat politická díla. Ale jinak ano, vždy mám ve své tvorbě nějaké poselství nebo vzkaz. Studuji také filozofii a pokaždé potřebuji mít ve své práci nějaké stěžejní téma. Nemohu tvořit choreografie jen s tím, že je to nějaký pohyb, to mi nestačí. (hh)

BALET NA FESTIVALU

Balet NDM míří na Smetanovu Litomyšl

Rei Masatomí (Escamillo) a Natalia Adamska (Carmen) v inscenaci CARMEN
Foto Serghei Gherciu

Po třech letech se baletní soubor NDM vrací na Národní festival Smetanova Litomyšl. Letos na jevišti na nově zrekonstruovaném zámeckém nádvoří v Litomyšli uvedeme komponované představení s názvem **Carmen & Šárka** sestávající z našich úspěšných choreografií *Carmen*, *Šárka* a *Duet z Ptáka Ohniváka*. Festival se v rodném městě českého skladatele Bedřicha Smetany pořádá již od roku 1946, díky čemuž je druhým

nejstarším hudebním festivalem v Česku. A přestože jeho hlavní doménou je klasická hudba, své místo zde má i jiný druh umění, jako například právě tanec. „Vnímáme tanec ve všech jeho podobách a v propojení s hudbou jako jednu ze zásadních složek umění, která neodmyslitelně patří na náš festival,“ vysvětluje umělecký ředitel festivalu Marek Šulc. O jedno z letošních tanečních představení se postará i náš baletní

soubor. V neděli 29. června uvedeme tři úspěšné choreografie: *Duet z Ptáka Ohniváka* choreografa Marca Goeckeho, *Carmen* Jiřího Pokorného a *Šárku* Ley Bessoudo Greck. „Na hostování ostravského baletního souboru se velmi těšíme, a to i proto, že v rámci festivalového večera na II. nádvoří zámku Litomyšl představí silné choreografie, které vznikly na hudbu stěžejních děl,“ říká dále Marek Šulc. Všechny tři choreografie spojují silné emoce, jež v divácích vzbuzují. Díla *Šárka* a *Carmen* jsou pak charakteristická také výrazným ženským aspektem. „*Smetanova Šárka* a *Bizetova Carmen* jsou ikonická ženská témata plná vášně, která je leitmotivem celého letošního festivalu, a i v dnešní době silně promlouvají k současnému publiku. Oba tvůrci, *Lea Bessoudo Greck* i *Jiří Pokorný*, přinesli do ostravského souboru nové a neotřelé taneční postupy a já mám opravdu radost, že to vše zažijí i naši festivaloví diváci,“ dodává umělecký ředitel festivalu. (hh)

CARMEN & ŠÁRKA

V neděli 29. června ve 21 hodin na zámeckém nádvoří v Litomyšli

! muzikál

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2024/2025

Michael Kunze (1943) – Sylvester Levay (1945)
ELISABETH
Poslední tanec rakouské císařovny
Český text: Michael Prostějovský
Režie: Jiří Nekvasil
Hudební nastudování: Marek Prášil
Choreografie: Ladislav Cmorej
Výkonná choreografie: Antonín Blahuta
Premiéry 12. a 14. prosince 2024 v Divadle Jiřího Myrona
Uvádíme v licenci Vereinigte Bühnen Wien International GmbH

Björn Ulvaeus (1945) – Benny Andersson (1946) – Catherine Johnson (1957)
MAMMA MIA!
Sluncem zalité nejznámější hity skupiny ABBA
Český text: Adam Novák
Režie: Gabriela Petráková
Hudební nastudování: Jakub Židek
Choreografie: Antonín Blahuta, Ladislav Cmorej
Premiéry 3. a 5. dubna 2025 v Divadle Jiřího Myrona
Uvádíme v licenci Music Theatre International Ltd:
www.mtishows.eu

Muzikál NDM je na Facebooku:
Muzikál Národního divadla moravskoslezského

Muzikál NDM je na Instagramu:
[muzikalndm](https://www.instagram.com/muzikalndm)

MAMMA MIA! – v popředí Roman Harok (Bill Austin), Veronika Prášil Gidová (Rosie), Lukáš Vlček (Sam Carmichael), Martina Vlčková (Donna Sheridanová), Jan Vlas (Harry Bright), Michaela Horká (Tanya) a company
Foto Martin Popelář

REPERTOÁR MUZIKÁLU (KVĚTEN – ČERVEN 2025)

Michael Kunze – Sylvester Levay
ELISABETH
Český text: Michael Prostějovský
Režie: Jiří Nekvasil
Hudební nastudování: Marek Prášil
Dirigent: Marek Prášil / Tomáš Stanček
Choreografie: Ladislav Cmorej
13. 5. (18.30), 15. 5. (18.30), 16. 5. (18.30), 18. 6. (18.30)

John Kander – Fred Ebb – Bob Fosse
CHICAGO
Překlad: Ivo T. Havlů
Úprava českého překladu: Hana Nováková
Režie: Gabriela Petráková
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
Choreografie: Ladislav Cmorej, Simona Machovičová
5. 5. (18.30), 6. 5. (18.30)

Zdeněk Král – Marek David – Tomáš Novotný
INTERVIEW
Režie: Marek David
Hudební nastudování: Jakub Židek
31. 5. (19.00), 16. 6. (19.00) – hostování v Městském divadle Brno, 21. 6. (19.00)

Jiří Suchý – Jiří Šlitr
JONÁS A TINGL-TANGL
Režie: Jiří Nekvasil
Hudební nastudování: Jakub Židek
27. 5. (19.00), 28. 5. (19.00), 10. 6. (19.00), 12. 6. (19.00)

Cyndi Lauper – Harvey Fierstein
KINKY BOOTS
Český text: Pavel Bár, Michael Prostějovský
Režie: Gabriela Petráková, Marek David
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent: Jiří Janík / Jakub Židek
Choreografie: Ladislav Cmorej
Choreografie high heels: Antonín Blahuta
29. 5. (18.30), 30. 5. (18.30), 5. 6. (18.30), 28. 6. (18.30), 29. 6. (18.30)

Andrew Lloyd Webber – Don Black
LIP SE LOUČÍ V NEDĚLI
Český text: Pavel Vrba a Michael Prostějovský
Režie: Juraj Čiernik
Hudební nastudování: Jakub Židek
7. 5. (19.00), 19. 6. (19.00)

Björn Ulvæus – Benny Andersson – Catherine Johnson
MAMMA MIA!
Český text: Adam Novák
Režie: Gabriela Petráková
Hudební nastudování: Jakub Židek
Choreografie: Antonín Blahuta, Ladislav Cmorej
1. 5. (18.30), 3. 5. (18.30), 17. 5. (18.30), 18. 5. (16.00), 6. 6. (18.30), 7. 6. (18.30), 24. 6. (18.30), 25. 6. (18.30)

Lionel Bart
OLIVER!
Český text: Jiří Josek
Úprava a aktualizace českého textu: Michael Prostějovský
Režie: Lumír Olšovský
Hudební nastudování: Marek Prášil
Dirigent: Joel Hána / Marek Prášil
Choreografie: Denisa Komarov Kubášová, Lumír Olšovský
24. 5. (18.30), 25. 5. (16.00), 26. 6. (18.30), 27. 6. (18.30)

Mel Brooks – Thomas Meehan
PRODUCENTI
Překlad a české texty: Adam Novák
Režie: Gabriela Petráková
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
Choreografie: Ladislav Cmorej
4. 5. (16.00), 20. 5. (18.30), 21. 5. (18.30), 3. 6. (18.30), 4. 6. (18.30)

Leonard Bernstein – Stephen Sondheim – Arthur Laurents – Jerome Robbins
WEST SIDE STORY
Překlad: Jiří Josek
Režie: Jiří Nekvasil
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
Choreografie: Lucie Holánková
9. 5. (18.30), 10. 5. (18.30)

RODINNÉ
VSTUPNÉ

ÚVODNÍK ŠÉFKY MUZIKÁLU

Naši milí příznivci muzikálu,

letošní divadelní sezóna spěje ke svému finále a já si dovoluji říci, že byla pro náš muzikálový soubor velice úspěšná. Právě máme za sebou premiéru muzikálu *Mamma Mia!* s tím, že jsou všechna představení do konce června vyprodaná. Muzikál jistě podrobně představovat netřeba. Pro náš soubor má však zcela mimořádný význam. Nabídl skvělé role prakticky všem jeho členům, a navíc jsme pro tento titul angažovali i řadu nováčků a hostů. A to je pro divadlo vždy oživující a životadárny prvek.

Ukázalo se, že herecká chemie všech zúčastněných skvěle funguje. Podobně jako u loňského titulu *Kinky Boots* jsme si vyzkoušeli umístění živého orchestru nikoliv v klasickém „podpalubí“ jeviště, nýbrž v orchestrální zkušebně. Vyžadoval to u obou muzikálů jejich hudební styl. Zjednodušeně řečeno, nemíchá se přímý akustický zvuk z orchestrálního se zvukem snímaným mikrofony. Vše funguje jako v nahrávacím studiu.

Máme za sebou také dvě úspěšné derniéry. V březnu jsme se před vyprodaným hledištěm po letech důstojně rozloučili s dábelským lazebníkem Sweeneyem Toddem. Bylo to teprve druhé jeho nastudování v České republice a šlo vlastně o první muzikál Stephena Sondheima coby skladatele. O měsíc později, po osmi letech a stovce vyprodaných repríz, padla poslední opona krimi muzikálu *Rebecca*. Ten jsme uvedli dokonce v české premiéře a všichni dodnes rádi vzpomínáme na osobní premiérovou účast skladatele Sylvestera Levaye. Mám radost, že od prosince uvádíme další jeho úspěšný titul, který

napsal společně s libretistou Michaellem Kunzem, tedy *Elisabeth. Rebecca* v Ostravě sice skončila, avšak naše kulisy a kostýmy odcestovaly do Plzně, kde tento muzikál bude mít v novém nastudování a s novými herci premiéru v květnu.

S potěšením mohu říci, že stále máme na repertoáru celou paletu úspěšných muzikálů. A to jak na scéně Divadla Jiřího Myrona, tak v Divadle „12“. A s nimi nejen uzavřeme letošní sezónu, nýbrž plynule vplujeme i do té příští. Slůvko „vyprodáno“ u většiny našich představení nás utvrzuje v tom, že se ostravský muzikál před patnácti lety vydal správnou cestou. A také věřím, že si každý „člen“ našeho vděčného publika najde svůj oblíbený muzikál.

Přeji Vám všem skvělé muzikálové zážitky.

Gabriela Petráková

Gabriela Petráková

BLAHOPŘEJEME

Marcel Školout oslaví letos v červnu životní jubileum. Při té příležitosti jsme ho požádali, aby zavzpomínal na svou cestu k divadlu, začátky v baletu i přechod do operety a muzikálu.

Marceli, jak jste se dostal k hudebnímu divadlu?

Po gymnáziu jsem se rozhodoval, jak naložit se svým životem. Dostal jsem šanci zkusit amatérské divadlo a byl jsem v úplné euforii. Takže když hledali v Opavě tanečníka, jel jsem tam potajmu na konkurz a v roce 1985 nastoupil jako elév baletu. Shodou okolností jsem později potkal šéfa ostravského baletu Alberta Janíčka, který zrovna hledal vysoké tanečnice, a od 1. srpna 1988 jsem nastoupil do baletu Státního divadla v Ostravě. Ale protože jsem s klasickým tancem začínal pozdě, klouby nebyly tak ohebné a pohyblivé a měl jsem několik zranění. A zase tomu chtěla shoda náhod, že si tehdejší režisér v operetě František Kordula všiml, jak jsme vždy po představení chodili do klubu a zpívali u klavíru. Nabídl mi roli Vojtěcha v *Paňi Marjance, matce pluku*. Tehdy jsme se poprvé na jevišti potkali s kolegyní Evou Zbrožkovou a po premiéře jsem dostal sólovou smlouvu do operety.

Jako zpěvák jsem nebyl školený, ale začal jsem chodit k paní Zdeňce Divákové, bývalé sólistce opery a vynikající zpěvačce, od níž jsem dostal technický základ pro klasickou operetu. První větší klasická role byl Koloman Zsupan v *Hraběnce Marici*. Hudebně to byly velice zajímavé tituly, mladý člověk se na nich hodně naučí, takže nebyl problém se v souboru etablovat. Trávil jsem v divadle strašnou spoustu času, chodil jsem na všechny premiéry a díval jsem na kolegy, měl jsem se od koho učit. Největší setkání pro mne bylo s dirigentem Vladimírem Brázdou. Nastudoval jsem

s ním roli Danila ve *Veselé vdově* a na tu práci nikdy nezapomenu. Otevřel jsem dveře do zkušebny, kde seděl Vladimír Brázda za klavírem a preludoval. A říká: „Co tam stojíš jak svatý za dědinou, pojď dál, synečku.“ Dokázal vytvořit takovou kouzelnou, klidnou atmosféru, že jsem přestal mít obavy a všechno šlo.

Jak jste se přeskolil z interpretace operet k muzikálu?

Rád říkávám, že mě vychovala ostravská opereta a v podstatě i činohra, protože v roce 1995 mi tehdejší šéf činohry Juraj Deák nabídl roli v už legendární inscenaci *Šumař na střeše* a od té doby v činohře celkem pravidelně hostuji. Hodně mi pomohl Standa Šárský nebo Honza Filip, to byl vynikající činoherec, který měl rád operetu a chodil na každou moji generálku. Já jsem se ho vždycky ptal: „Jeníku, můžeš mi poradit, abych byl takový přirozenější, civilnější?“ A on říkal: „Hlavně nebuď přirozenej, jinak si tě nikdo nevšimne.“ Nejsem fatalista, že bych za každou cenu

věřil na osud, ale vždycky jsem potkával ve správný okamžik ty správné lidi. Úplně zásadní pro mne byla v roce 1999 česká premiéra muzikálu *Zpívání v dešti*. Tam jsem se mohl prezentovat nejen jako herec, ale mohl jsem využít i svých tanečních schopností. Už jako kluk jsem viděl filmové zpracování a hlтал jsem každou chvilku. Obdivoval jsem, jak tam Gene Kelly stepuje v dešti. Naše inscenace ve mně zůstane navždycky, na to se zapomenout nedá. A pak se nabalovaly další muzikály: *Crazy for You*, *Camelot*... V *Camelotu* jsem hrál svoji první zápornou roli Mordreda. Když hrajete kladného hrdinu, kdysi se říkalo „milase“, ten má vše jasně dané. Ale u záporáků je možností daleko víc. Rád vzpomínám na *Marguerite*, to byla obrovská zkušenost spolupracovat s režisérkou Marií Zamorou, která i přes jazykovou bariéru dokázala z lidí vytáhnout skutečné emoce, a jejím manželem, libretistou Alainem Boubillem. *Noc na Karlštejně* jsem znal z televize, říkal jsem si, jak mohu asi hrát Karla IV., přede mnou to hrál takový velikán jako Vlastimil Brodský. Ale já jsem se vždycky snažil být svůj.

Kde berete inspiraci k vytváření stále nových postav?

Když přijde zajímavý úkol, беру to jako výzvu. Pro mě je důležité neustrnout, nejhorší je pro herce stereotyp nebo rutinérství. Navíc když vidím všechny ty začínající mladé kolegy, jejich zapálení a entuziasmus, pořád mě to nabíjí, pořád mě to nutí na sobě pracovat. Strašně si s nimi užívám třeba *Kinky Boots*: všichni na sebe slyší, vnímáme se navzájem, kromě základního příběhu jsme schopni rozehrát ještě různé mikropříběhy. Reakce diváků jsou pro mě úplně neskutečně nad očekávání. Když při děkovačce vidíte 600 lidí, jak v hledišti stojí a plácají, pro herce není nic lepšího. Pro mě jsou diváci na prvním místě. (hn)

UVEDLI JSME

Tomáš Krpec (Sky), Victoria Kluzová (Sophie Sheridanová) a company
Foto Kristýna Junková

SLUNCE, MOŘE A ABBA: MAMMA MIA! VTRHLA NA JEVIŠTĚ

Ve dnech 3. a 5. dubna se v Divadle Jiřího Myrona poprvé rozezněly hity skupiny ABBA. Muzikál *Mamma Mia!* má za sebou své slavnostní premiéry. Romantický příběh o mladé dívce Sophii, která se krátce před svatbou rozhodne zjistit, kdo z trojice bývalých lásek její matky je jejím otcem, nabízí letní atmosféru, humor i chvíle dojetí. Inscenace vznikla v českém překladu **Adama Nováka**, v režii **Gabriely Petrákové**, s hudebním nastudováním **Jakuba Židka**, choreografií **Ladislava Cmoreje** a **Antonína Blahuty**, scénou **Ondřeje Zichy** a v kostýmech **Hany Kelar Knotkové**. Přinášíme vám malou ochutnávku toho, jak to na ostrově žije. (mad)

Adéla Mitášová (Sophie Sheridanová)
Foto Martin Popelář

Tomáš Šavka (Bill Austin), Jarmila Hašková (Rosie), Petr Sýkora (Sam Carmichael), Hana Fialová (Donna Sheridanová), Jan Vlas (Harry Bright), Eva Zbrožková (Tanya) a company
Foto Martin Popelář

Pokud Vás
zajímá, jak to bylo
s kapelou ABBA
doopravdy, nenechte si
ujít činoherní inscenaci
**ABBA / Scény
z manželského
života!**

Hana Fialová (Donna Sheridanová), Adéla Mitášová (Sophie Sheridanová)
Foto Martin Popelář

Pamela Soukupová (Ali),
Victoria Kluzová (Sophie Sheridanová),
Tereza Dostalová (Lisa)
Foto Martin Popelář

Victoria Kluzová (Sophie Sheridanová), Petr Miller (Kněz),
Radim Bierski (Sky) a děti
Foto Kristýna Junková

Lukáš Vlček (Sam Carmichael), Tomáš Novotný (Harry Bright), Roman Harok (Bill Austin)
Foto Kristýna Junková

Jarmila Hašková (Rosie), Petr Sýkora (Sam Carmichael), Hana Fialová (Donna Sheridanová), Jan Vlas (Harry Bright), Eva Zbrožková (Tanya)
Foto Kristýna Junková

Veronika Prášil Gidová (Rosie), Martina Vlčková (Donna Sheridanová),
Michaela Horká (Tanya)
Foto Kristýna Junková

TAK SE NÁM STALO...

Nový muzikál o přátelství, které přetrvalo

Zdroj: Archiv města Ostravy

Část mapy Ostravy z roku 1987, na které je vidět Jakovecká ulice

V příští sezóně uvedeme zbrusu nový autorský muzikál *Tak se nám stalo...*, který vzniká přímo na míru našemu souboru. Bude spojením skutečných osudů, historických událostí a tajemných okamžiků, které se hluboce otiskly do životů jeho protagonistů. Příběh vychází ze skutečných vzpomínek tří žen, jejichž osudy se prolínaly v proměnách Ostravy od 70. let po současnost. *Tak se nám stalo...* bude inscenací o vzpomínkách na dětství, překotnou dospělost, o láskách i zradách, které provázejí život každého z nás. A především o pevném poutu, které se nedá zpřetrhat.

Příběh tří dívek, které neodloučila ani revoluce

Hluboce v dobách minulého režimu se v mateřské školce na Slezské Ostravě potkaly Kačka, Lucka a Gábi. Různé rodinné zázemí, ale stejná záliba v dobrodružství je spojila navždy. Prožívaly společně všechny režimní absurdity – od pionýrského slibu, který nikdy nesložily, přes strach rodičů z StB nebo Svobodnou Evropu potichu hrající pod polštářem až po sametovou revoluci, kterou pozorovaly dalekohledem z Bazalů. A mezitím snily o herecké

kariéře, prvních láskách a velkém světě. Dětství na **Jakovecké ulici** nebylo jen bezstarostné, bylo i magické. Pro děvčata měla realita různé podoby. V domě, ve kterém bydlely, viděly anděly i demony, slyšely hlasy, které je budily uprostřed noci. Byly to sny, vědomí, nebo něco jiného? Tato mysteriózní linka se v muzikálu přirozeně proplete s realitou, stejně jako tomu bylo v jejich životech.

Sametová revoluce na Masarykově náměstí
Zdroj: Archiv města Ostravy

Příběh *Tak se nám stalo...* není jen o dětství. Je to i příběh dospívání, vztahů, rozhodů, nálezů i ztrát. Když Gábi odešla do Prahy studovat režii, přátelství se rozpadlo. Lucka a Kačka se mezitím potýkaly se svými životními boji – rozvody, dětmi, dluhy. Po pěti letech Gábi našla odvahu vrátit se a příběh mohl pokračovat. Nebylo třeba slov omluvy, holky ji přijaly, jako by se nic nestalo. „**Jednou sestry, navždy sestry.**“ Tak by se dala shrnout hlavní myšlenka připravovaného muzikálu. Jeho premiéra je naplánována na konec příští sezóny. Hudba **Zdeňka Krále**, který je podepsán pod komorním muzikálem *Interview* (uvádíme v Divadle „12“), slibuje silné melodie, energické songy i dojemné balady, které vás vtáhnou do světa ostravských ulic, studentských snů i prvních lásek. **Tomáš Vůtek**, zkušený dramatik a libretista, dodá příběhu autenticitu, ironii a nadhled. A to celé pod taktovkou **Gabriely Petrákové**, která muzikál nejen režijně povede, ale také stojí u jeho zrodu.

Muzikál je stále ve fázi vzniku a ke konci této divadelní sezóny ho čeká důležitý milník – tzv. workshop. Tento proces, dobře známý z Broadwaye či West Endu, je běžnou součástí vývoje nových muzikálů. Během krátké doby se dílo nazkouší, představí vybranému publiku a na základě jeho reakcí se dále upravuje, ladí a zdokonaluje. Stejným způsobem prošel v roce 2013 i *Fantom Londýna*, který se následně stal úspěšným titulem.

Muzikál bude propojením nostalgie, humoru, dramatických momentů a nadpřirozených motivů, které protagonistky provázely na jejich cestě. **Jak moc nás formují rodinné kořeny? Jaké jsou důsledky rozhodnutí, která jsme udělali v mládí?** A co nás vlastně spojuje s lidmi, kteří byli u našeho dětství, ale dnes jsou tak daleko? *(mad)*

BOCCACCIO
(1985)

ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNA
(1989)

VÍDEŇSKÁ KREV
(1990)

ZEMĚ ÚSMĚVŮ
(1991)

HRABĚNKA MARICA
(1993)

HRABĚ LUXEMBURG
(1996)

DĚKUJEME!

MADAME FAVART
(1997)

PLES V OPERĚ
(1998)

BLAHOPŘEJEME

Jarmila Hašková jako Rosie v muzikálu MAMMA MIA!
Foto Kristýna Junková

JARMILA HAŠKOVÁ

Pořád hudební divadlo miluju!

Také dlouholetá členka souboru muzikálu (a dříve i operety) **Jarmila Hašková**, kterou můžete čerstvě vidět v roli Rosie v muzikálu *Mamma Mia!*, oslaví v červnu životní jubileum.

Pilně jsem se na něj připravovala, vzali mě do sboru jako druhý alt a od té doby, od srpna 1988, jsem tady. A pořád hudební divadlo miluju! Pořád se přistihuju, že z toho mám šílenou radost.

Jaruško, kde začala tvá cesta k muzikálu?

Zpěv mě provázel celý život, odmalička jsem zpívala pro radost. A asi jsem byla i komediantka. Po gymnáziu jsem pracovala v armádě u letectva, kde jsem poprvé působila také v několika hudebních uskupeních, víceméně rockových. Skládali jsme i vlastní tvorbu, já jsem psala texty a vždycky jsme vyhrávali armádní soutěže. Když jsem z vojny musela odejít, protože jsem nechtěla vstoupit do KSČ, našla jsem si hned jinou rockovou kapelu, byla jsem amatérská sólová zpěvačka. A velmi důležité pro mě bylo setkání s panem Josefem Fryščákem, u kterého jsem pak pět let studovala zpěv na Lidové konzervatoři. Už po prvních třech měsících mě upozornil, že v divadle v operetním souboru bude konkurz.

Na jaké profesní momenty ráda vzpomínáš?

Mým největším zážitkem bylo, když jsme se jeli podívat na první uvedení rockové opery *Jesus Christ Superstar* v Praze. Probrečela jsem celé představení, probrečela jsem cestu domů, koupila jsem si cedéčko i drahý program a pořád jsem se učila roli Máří Magdalény. Myslela jsem, že ten titul nikdy nebudeme hrát, protože jsme se v té době stále věnovali operetě. Ale nakonec se mi sen splnil, *Jesuse* hrajeme. Každé představení je pro mě svátek.

Jak ses jako členka sboru začala dostávat k výraznějším rolím?

Mám dojem, že se to stalo po reorganizaci našeho souboru směrem k muzikálu.

Ve *Fantomovi Londýna* jsem udělala dva poměrně důležité záskoky a od té doby jsem měla možnost se více ukázat. Chodila jsem vždycky na konkurzy, tak jsem získala roli Moury v *Kočkách* nebo Chůvy v *Romeovi a Julii*, *poselství lásky*. Po padesátce se mi otevřel svět středních rolí.

Jaké to je, když se začne odpovědnost takto zvyšovat?

Je to šílené! Protože jsem neměla hereckou průpravu, připadala jsem si, jako že mě někdo hodil do hluboké, studené vody a že neumím plavat. Ale naučila jsem se hodně od svých kolegů, pozorováním, zkoušením. Myslím si, že komedianti jsme i my ve sboru! Pořád mám z rolí velký respekt, asi jsem masochistka, že se o ně ucházím. Ale když to neudělám, můj sen se nesplní. Můj sen byla třeba paní Ofka v *Noci na Karlštejně* nebo jakákoli role v *Kočkách*. *Květiny pro paní Harrisovou*, kde jsem hrála krásnou roli Růži, jsem předem neznala. Ale jakmile jsem je poznala, byl to sen, zahrát si největší kamarádku Hanky Fialové, s kterou jsme největší kamarádky i v životě. *Mamma Mia!* je také ohromný sen!

V čem tě tento muzikál baví?

Hudba skupiny ABBA je pro mě celoživotní záležitost. A když jsem viděla filmové zpracování, úplně jsem si zamilovala právě postavu Rosie, kterou teď můžu hrát. Já jsem se v ní viděla. Je to totiž úplně normální ženská. Když budou sedět v hledišti ženy, třetina z nich se pozná v každé z trojice Donny a jejích kamarádek. Já jdu hrdě jako zástupkyně té třetiny úplně normálních bab. *(hn)*

NOMINACE NA DIVADELNÍ CENY JANTAR ZA ROK 2024: 15 ŠANCÍ PRO NDM

Celkem 15 nominací na Cenu Jantar v divadelních kategoriích získali umělci za výkony v našem divadle v roce 2024: 3x boduje opera, 4x balet, 3x činohra a 5 šancí získat skleněnou plastiku mají muzikáloví herci a zpěváci. Inscenace *Médea* režiséra Jakuba Šmida je nominována na činoherní inscenaci roku, tradičně bodují naše muzikály a v baletní kategorii nemá NDM konkurenci! Poroty určily v činoherní a operní kategorii také širší nominace – těch umělců z NDM nasbírali celkem 8 (3 v činohře a 5 v opeře). Více na www.cenyjantar.cz. Osmý ročník Moravskoslezských kulturních cen Jantar završí večer udílení 19. května 2025 v Domě kultury Poklad v Ostravě-Porubě.

Nominace pro Národní divadlo moravskoslezské

OPERA

MÁRIA PORUBČINOVÁ za titulní roli v poloscénickém koncertním provedení opery Bedřicha Smetany *Libuše* v rámci Smetanovského operního cyklu Ostrava 2024

PAVOL KUBÁŇ jako Doktor Pustrpalk v opeře Pavla Haase *Šarlatán*

VÁCLAV MORYS za role Rečtora/Komára v Janáčkově opeře *Příhody lišky Bystroušky*

ČINOHRA

PETRA KOCMANOVÁ jako Médea ve stejnojmenném Euripidově dramatu

DAVID VIKTORA za roli Eddieho v inscenaci *Ztracení* v *Yonkers* Neila Simona

PETR PANZENBERGER za titulní roli v Shakespearově dramatu *Richard III.*

MÉDEA – nominace na činoherní inscenaci roku. Překlad Petr Borkovec a Matyáš Havrda, režie Jakub Šmíd.

BALET

Všechny nominace jsou za výkony ve složeném večeru s názvem **ČISTÁ RADOSTance**

GENE DAVID GOODMAN a **GIUSEPPE IODICE** za výkony v Duetu z *Ptáka Ohniváka*

SHINO SAKURADO za roli v Duetu z *Ptáka Ohniváka*

RITA PIRES za výkon v choreografii *Heatscape*

MUZIKÁL

ALŽBETA BARTOŠOVÁ jako Elisabeth ve stejnojmenném muzikálu autorů Levaye a Kunzeho

MARKÉTA SCHIMMEROVÁ PROCHÁZKOVÁ jako Velma Kelly v muzikálu *Chicago*

DIANA SUMEGA DEMECISOVÁ za roli Lauren v inscenaci *Kinky Boots*

LUKÁŠ ADAM jako Luigi Lucheni v muzikálu *Elisabeth*

JAN KRÍŽ za roli Smrti v muzikálu *Elisabeth*

Foto © Jiří Zerzoň

Na konci července se před 120 lety ve středočeském Berouně narodil herec, jenž na tři sezóny (1929–1932) protnul divadelní Ostravu a jehož jméno se dostalo do širokého povědomí díky oblíbenému jazykolamu. A ač jazykolam prošel ještě dvěma obměnami: *Roli Krále Leara hrál...* nebo *Roli Krále Lávy hrál...*, herec ani jednu z nich ve svých angažmá v Bratislavě, v Ostravě, v Brně, v Divadle na Vinohradech a ani v Národním divadle nikdy skutečně nehrál!

Ano, jak se ukázalo, oříškem není jen onen překrný jazykolam, ale i samotná role Lorda Rolfa! Není totiž k nalezení! Je tedy těžko vyslovitelný Lord Rolf pouze vymyšlenou artikulační nástrahou a herec se do něj ve skutečnosti nikdy nepřevtělil? Nebo je dobře skryt pod prachem dokumentů v divadelních archívech? Pátrání ukázalo, že v databázích českých divadel o Lordu Rolfovi není ani zmínka, ale protože náš herec často spolupracoval s rozhlasem, může lordova stopa vést zvláštnou audio cestou éterem. Podle *České divadelní encyklopedie* se inkriminovaná role objevila v rozhlasovém pořadu *Meteor*, který v 60. letech minulého století vysílal příběhy Sherlocka Holmese. Jak prosté, milý Watson! Nebo ne? Náš herec je sice uveden v obsazení dílu nazvaného *Pohlednice z Brightonu*, avšak v roli

ROLI LORDA ROLFA HRÁL...

Foto archiv

jistého Hallibena. A kde je Lord Rolf, milý Sherlocku? Byl tedy jeho interpretem, nebo ne?! To už se zřejmě nedozvíme...

Víme ale řadu jiných zajímavostí. Třeba, že když náš herec zrovna nestál za rozhlasovým mikrofonom, jeho statná postava a zvučný hlas jej předurčoval pro role milovníků a hrdinů, které si zahrál i během ostravského angažmá: Armanda Duvala v *Dámě s kaméliemi* (1929), titulní roli ve *Svatém Václavu* (1929), Kleanta ve *Zdravém nemocném* (1929), Prince ve *Sněhurce a sedmi trpaslících* (1931) nebo Petruccia ve *Zkrocení zlé ženy* (1931). Studoval jazyky a měl kultivovaný hlas, proto s oblibou přednášel verše, hodně času trávil v rozhlasových studiích a také načítal komentáře pro dokumentární filmy. Ani filmové role se mu nevyhýbaly a v povědomí diváků dodnes zůstává například jako nesympatický vyslanec uherského krále Matyáše ve Fričově komedii *Císařův pekař a Pekařův císař* nebo jako Sultán Saud v Krškové pohádce *Labakan*.

Největší slávu mu ale zřejmě přinesl onen zpropadený jazykolam, na kterém se rozvíčovala a nad kterým se rozčilovala řada jeho současných i budoucích kolegů. A dodnes lze z hereckých šaten slyšet: „Roli Lorda Rolfa hrál **VLADIMÍR LERAUS!**“

(kp, at)

Shora zleva Jiří Rogozný, Čestmír Prymus, Josef Kubenka, Stanislav Žižka, Antonín Bendík, uprostřed zleva Roman Žižka, Lenka Rybková, Pavel Kokoř, Miluše Fikoczková, Jiří Hašek, Jarmila Hašková, Ivo Čadil, dole zleva Ilona Piskořová, Božena Stašková, Martina Monczková, Pavla Nogová, Gabriela Malinová, Věra Procházková, Jarmila Ryčková, Lenka Martináková
Foto Josef Hradil

Angažmá v ostravské operetě: 1972–2000

Na fotografii z konce „devadesátek“, uprostřed, na pomyslném vrcholu pyramidy, v obklopení tehdejších operetních

sboristů, stojí jejich umělecký vedoucí, sbormistr **Josef Kubenka**. Se svou pracovní houževnatostí proplul s operetní sborovou bárkou pěkných 28 sezón. Plouti nebylo vždy snadné a Josef Kubenka byl

často postaven před nelehká řešení ať generačních proměn v souboru, nebo ztráty domácího divadelního zázemí po požáru Divadla Jiřího Myrona.

Práce sbormistra není na první pohled vidět, ale obnáší intenzivní a pečlivou přípravu na zkušební se sborem, plánování zkoušek, výběr členů sboru, aby docílil co nejdokonalějšího souzvuku všech hlasů, prostě a jednoduše, aby sbor „dobře zněl“. A pak k tomu všemu vede sbor tak, aby splňoval uměleckou koncepci dalších členů inscenačního týmu.

Josef Kubenka připravoval ostravský operetní sbor ke 116 inscenacím a častokrát sám zpíval a hrál na jevišti po boku svých sborových kolegů. Díky těmto nabytým zkušenostem dokázal v debatách s dirigenty, režiséry a choreografy obhájit své připomínky a stát si neochvějně za svou prací. K 90. výročí jeho narození ještě připomeňme jeho úspěšné vedení *Pěveckého sdružení Ostrava*, za které dostal v roce 2006 cenu Ferdinanda Vacha od *Unie českých pěveckých sborů*. (kp)

KONSTANTNÍ PROMĚNY OSTRAVSKÉHO DIVADLA 5/5

MÉDEA (2024) – Alena Sasínová-Polarczyk (Chúva), Robert Finta (Iáson), Julie Svitčová (Glauké), František Strnad (Kreón) a sbor
Foto Maxim Bajza

Za 126 let téměř nepřetržitě existence stálého ostravského divadla – nedobrovolná pauza v kontinuitě nastala pouze v září 1944, kdy byla divadla Němci uzavřena v celé zemi a jejich provoz znovuoobnoven až po osvobození v květnu 1945 – došlo k celé řadě jeho proměn, které vytvářejí konstantní a stále mohutnější proud svébytného kulturního fenoménu, svým významem pravidelně přesahující regionální kontext.

Thálie jako byznys kdysi i dnes

Ostravské české profesionální divadlo ve své prvotní institucionální podobě Národního divadla moravsko-slezského začínalo jako soukromý podnik. Vedené svým prvním ředitelem Václavem Jiříkovským vydrželo takto fungovat jednu sezónu, pak se Spolek NDMS stal spolupodnikatelem a v letech 1921–23 byl Jiříkovský prvním placeným ředitelem této instituce a soukromé divadelní podnikání na desítky let v Ostravě skončilo. A ještě před třiceti lety byl fenomén privátního byznysu v ostravské divadelní sféře něco naprosto nepředstavitelného, než se od sezóny 1997/1998 z Divadla Petra Bezruče stala s. r. o., která, alespoň pomyslně, ukázala potenciální cestu budoucím pokračovatelům – dnešním soukromým subjektům Divadlu Mír a Studiu G. A třeba se časem objeví i další odvážlivci,

kteří vsadí na Múzu Thálii jako na nejen kulturní, ale i podnikatelskou investici.

90 premiér a jedna dekorace

Mohlo by se zdát, že s rostoucím počtem ostravských divadel bude stoupat i počet premiér v sezóně, ale historie ukazuje, že „matkám a otcům zakladatelům“ se dnes můžeme jen těžko dorovnat. Aktuálně všechna ostravská divadla dohromady vyprodukují 32 premiér v sezóně. V první sezóně 1919/1920 vykazalo NDMS naprosto fascinující číslo 90 (!) premiér, kterýžto počet nelze dohnat, ani kdyby nám všichni jejich realizátoři pomyslně běželi vstříc. A k soutěži ani není důvod. To, co bylo tehdy nutností, by bylo dnes považováno za pošetilost. Dnešní audiovizuální doba konstantně bičuje pozornost potenciálních diváků na řadě front, se kterými musí divadlo držet krok. I když svým svébytným způsobem, stále založeným na náročnější, abstraktní, znakové poetice, ale přesto dostatečně atraktivním pro dnešní publikum uvylé zcela jiným smyslovým atakům než před sto lety. Proto se umělecké i technické nároky na inscenace neustále zvyšují, stejně jako počet jejich repríz, které šlo v začátcích ostravského divadla mnohdy spočítat na prstech jedné ruky. Z toho důvodu bylo nezbytnou nutností každý týden, maximálně co čtrnáct dní, uvést novou premiéru. To

by dnes, při komplikovanosti a nákladnosti realizace jevištních děl, samozřejmě nepřicházelo v úvahu.

V počátcích (nejen) ostravské Thálie uváděli divadelní hry do jevištního života sami představitelé dramatických rolí – inscenátoři se rekrutovali z řad herců. Až později se objevila autonomní profese režiséra, který se z odstupu, mimo hrací prostor, soustředil nejen na samotnou scénickou realizaci textu, ale také na jeho výklad a svébytné umělecké uchopení. V Ostravě mezi první patřili mj. Karel Prox a později především Jan Škoda, který s ostravskou činohrou svedl jednu z nejzásadnějších proměn. Původně pouhé jevištní ilustrace dramatických textů

Titulní stránka programu festivalu Divadlo dnešku (1989)

se proměňovaly v autentická umělecká díla, synergicky propojující ve zvolené poetice všechny inscenační složky. S tím vedle herectví úzce souvisela i proměna scénografie a kostýmů. Zpočátku mělo divadlo svůj sklad univerzálního nábytku, dekorací a rekvizit, které se v jednotlivých inscenacích neustále recyklovaly. Proto lze také u nejstarších inscenací často najít informaci, že režisér byl většinou i autorem scény a kostýmů. Jednoduše si vybral ze skladu, co právě potřeboval. Řada herců navíc disponovala svou vlastní jevištní garderobou, která patřila k povinné výbavě „lepšího“ umělce. A opět, jedinou výjimkou bylo ředitelování Václava Jiříkovského, který dal divadlu k dispozici nejen své schopnosti, ale i vlastní fundus, který si při odchodu z Ostravy do jeho tchánem provozované Vinohradské zpěvohry zase vzal s sebou.

Uber!

S proměnou přístupu k realizaci jevištních děl se objevil další zajímavý fenomén nepřímé úměry, kdy s komplikovanějším a mohutnějším technickým aparátem inscenací se začalo ubírat na intenzitě hereckého výrazu. Postupně tak patetické, deklamační herectví opustilo portály a bylo nahrazeno prostší podobou, mnohem vhodnější jak pro proměnu repertoáru, tak i vnímání publika, pozvolna uvyskajícímu na civilní herectví z filmu a později i z televize. Mimochodem, ostravské studio Československé televize vysílá od posledního dne roku 1955 a u jeho první veřejné prezentace nechyběly ani ostravské herecké osobnosti. Vysílání zahajoval Miloslav Holub recitací básně Petra Bezruče *Ostrava* a jednotlivé části večera propojoval slovem jeho tehdejší kolega, člen činohry SDO Lubor Tokoš.

Vedle klasických divadelních textů se stále více začaly prosazovat hry ze současnosti, které ale zpětně ovlivnily i inscenování klasiky. A jistě by působilo více než nepatříčně, kdyby role moderních her z „kuchyní a obývacích“ herci ztvárňovali stylem, kterému se v divadelním žargonu

říká „o zlatou tělku“ či „rvát kulisy“. Proměna herectví šla ruku v ruce s výklady her režiséry a dramaturgy, kdy nejdůležitějším důvodem k uvádění textu byla jeho aktuálnost a schopnost úspěšně zasáhnout konkrétní publikum. Proto se herectví mj. přizpůsobovalo i tématům a stylům inscenací a díky tomu, jako každý jiný umělecký druh, se i vyvíjelo a proměňovalo. S tím úzce souviselo i zavedení samostatné funkce dramaturga, osoby zodpovědné nejen za repertoár, ale především za repertoár funkční, oslovující a zajímavý publikum. Není divu, že prvním dramaturgem NDMS se stal původně divadelní kritik a regionální spisovatel Vojtěch Martínek, který dbal na to, aby výběr titulů byl v rámci možností nejen umělecky hodnotný, ale také Ostravákům blízký.

Divadlo dnešku a továrna na sny

Ovšem nejen jím, jak ostatně dokazoval i konstantní „přespolní“ zájem o ostravské divadlo; to pomáhaly prezentovat mj. i festivaly a přehlídky, kterých se ve městě vystřídala celá řada. Např. v květnu 1947 šéf opery a dirigent Zdeněk Chalabala uspořádal, inspirovan *Pražským jarem*, festival *Ostravské hudební jaro* s domácími sólisty i hostujícími pražskými umělci, který se v roce 1976 proměnil v *Janáčkův máj*. V 90. letech minulého století vznikly *Janáčkovy Hukvaldy* uvádějící vedle velkých operních děl i drobné hudebně-dramatické kusy. V roce 1948 se poprvé konala soutěžní činoherní přehlídka *Divadelní žatva* a v letech 1958–1961 proběhly čtyři ročníky regionálního

Festivalu divadel Ostravského kraje, kde kromě SDO, DPB a DLO představily své nejlepší inscenace i opavské, těšínské a novojičínské divadlo. Na počátku sedmdesátých let vznikl festival *Divadlo dnešku*, v jehož pořádání se od roku 1976 po dvou letech střídala tzv. „družební města“ Ostrava a Košice. Od roku 1997 mohou kritici a studenti uměleckých škol každý rok zhlédnout v několika dnech průřez tvorbou ostravských činoherních divadel za poslední sezónu v rámci festivalu *Ost-ra-var* a v létě se na Slezskoostravském hradeb od roku 2008 konají *Letní shakespearovské slavnosti*. Ostatně shakespearovský festival uspořádalo v 60. letech i tehdejší Státní divadlo v Ostravě, když uvedlo čtyři činoherní inscenace – *Richard III.*, *Jak se vám líbí*, *Mnoho povyku pro nic* a *Julius Caesar* – a dvě baletní: *Romeo a Julie* a *Othello*. O půl století později na něj navázal další projekt s podstatnou účastí NDM, a to *Shakespeare Ostrava 2016*. Výčet uzavírá zatím nejmladší přehlídka *Dream Factory Ostrava* (od roku 2009) využívající mj. možností industriálních památek v kraji.

V divadle je proměna konstantní jistotou. Proto je v plánu nová studiová scéna NDM v pavilonu G na Černé louce a další fáze rekonstrukce Divadla Jiřího Myrona, která přinese modernizaci jevištních technologií a zrevitalizuje celý jeho vnitroblok. A kdo ví, jaká proměna ostravské Thálie nás čeká, až Divadlo Mír v roce 2030 dokončí svou druhou scénu a ve městě po více než třiceti letech vznikne zbrusu nová divadelní budova... (at)

Vizualizace nové scény Divadla Mír
Zdroj: Divadlo Mír, divadlomir.cz

GRATULACE

Foto Tamara Černá – SofiG

Česká umělecká fotografka, choreografka, tanečnice, primabalerína a baletní mistryně **Tamara Černá** oslaví 30. června kulaté narozeniny. Její rodina se v období po bolševické revoluci v Rusku přistěhovala z haličského Lvova. Vyrůstala v prostředí rodiny sympatizující s divadlem, hudbou a výtvarným uměním. Od dětství se věnovala tanci a umění obecně,

navštěvovala baletní studio tehdejšího Státního divadla v Ostravě (dnešní NDM). Následně vystudovala konzervatoř v oboru balet. Již během osmiletého studia na konzervatoři vystupovala v mnoha baletních představeních. Během vysokoškolského studia na Divadelní fakultě Janáčkovy akademie múzických umění v Brně se stala sólistkou baletu

dnešního NDM. Později pracovala také ve funkci baletní mistr, působila i jako choreografka, asistentka choreografů a choreografka operních inscenací. Na Janáčkově konzervatoři v Ostravě vyučovala hlavní obor – klasický tanec. Jako primabalerína tančila velké množství rolí nejen klasického, ale i moderního repertoáru, za jejichž ztvárnění získala mnoho ocenění. Za svůj part v Toussaintově *Requiem* na Mozartovu hudbu byla nominována na Cenu Thálie. Její fotografie jsou především portrétní, reportážní, streetfoto, ale také inscenované a ovlivněné divadlem a baletem. Opakovaně bývá hostem fotografických festivalů, v průběhu několika let proběhly také master class v Itálii, Anglii a Izraeli. Je členkou Mezinárodní asociace žurnalistů DFJ e. V. Od roku 2008 vystavuje své fotografie na samostatných výstavách u nás i v zahraničí. V roce 2013 byla nominovaná mezi významné světové umělce v oblasti baletu za obor baletní fotografie. Aktuálně připravuje výstavu svých fotografií v Tel Avivu. (red)

Kulaté jubileum oslaví 4. července také mistrová dámské krejčovny paní **Iva Koplová**. O gratulaci jsme požádali jednu z těch, která s ní má nejvíc co do činění, tedy výtvarnici kostýmů Sylvu Zimulu Hanákovou:

GRATULACE ŽENĚ, která je pro mne KRÁLOVNOU dámské krejčovny!!!!

Milá Ivi, známe se již dlouho a udělaly jsme spolu spoustu inscenací... Myšky do *Louskáčka*, perutě do *Labutího*, kroje do *Prodanky*, krinolíny do *Elisabeth*, ...,

Foto Lucie Maceczková

spoustu královen, bláznů, motýlů, vloček, ..., turnýr a fiží. Moc si vážím TEBE i tvé práce!

Chtěla bych ti popřát VŠECHNO NEJLEPŠÍ a pevné nervy se všemi těmi pošetilými výtvarníky, kterým plníš jejich sny a realizuješ jejich bláznivé nápady s takovou lehkostí, porozuměním, a hlavně s humorem.

Díky tobě se vždy ráda vracím. Mám tě ráda.

Vše krásné ti přeje Sylva

Foto pozitiv.cz

Uprostřed divadelních prázdnin, 26. července 2025, čekají kulatiny také jednoho z mých nejbližších a nejdůležitějších spolupracovníků – našeho správního ředitele a šéfa financí **Vítězslava Raszku**.

Před nástupem do NDM pracoval v letech 1989 až 2019 pro Armádu České republiky; vystudoval ekonomiku a management, měl na starosti rozpočet Armády České republiky v generálním štábu v Praze a dosáhl hodnosti plukovníka. Sloužil v letech 2005–2008 v rámci NATO nebo v roce 2011 na zahraniční misi v Afghánistánu. V roce 2019 se společně s rodinou rozhodl vrátit do rodného kraje a zúčastnit se výběrového řízení na pozici šéfa financí Národního divadla moravskoslezského, přestože byl do té doby spíše občasným návštěvníkem divadelních představení. Sám k tomu říká: „Stále i dnes po více

jak 5 letech práce u NDM obdivuji ten „řízený chaos“, který vždy ve výsledku dospěje k včasnému začátku představení. Tím, že jsem současně správním ředitelem, nejen šéfem financí, se mi neskutečně rozšířily obzory napříč mnoha profesemi jak těmi provozními, tak i divadelními.“

A já bych za sebe chtěl panu Vítězslavu Raszku popřát do dalších let pevné zdraví, dostatek elánu a radosti v osobním životě i z naší společné divadelní práce. A k tomu všemu nezbytnou dávku štěstí. Moc děkuji za společnou práci, které si moc vážím, a těším se z ní. Tak tedy i v další Vaší životní dekadě vzhůru ke společným vítězstvím! A důležité je neztratit na té někdy klikaté cestě energii, zdravou zvědavost a elán.

Vše dobré ze srdce přeji s velkými díky!

Jiří Nekvasil

Všem jubilantům gratulujeme!

M SIGMA[®]

EST.1970

...kytary, které si zamilujete!

www.sigmaguitars.cz

NDM EXTRA

MIMOREPERTOÁROVÉ AKCE, PŘEDNÁŠKY, DEBATY, BESEDY A VÝSTAVY

NDM EXTRA (KVĚTEN – ČERVEN 2025)

CYKLUS KOMORNÍCH KONCERTŮ

Cyklus komorních koncertů přinese do Ostravy v květnu a červnu fenomenální premiéry, které jistě potěší naše hudební publikum! Poprvé zahrají společně naše přední hudební klany!

Jan, Honza, Kristian a Viktor Mráčkovi
28. května 2025 v 19 hodin
ve slavnostním sále DJM

Foto archiv

Jan Mráček ml. je koncertní mistr České filharmonie, sólista a komorní hráč, který patří od dětství mezi nejvýraznější talenty své generace. V roce 2010 se stal nejmladším laureátem Mezinárodní soutěže Pražské jaro a o rok později i nejmladším sólistou Symfonického orchestru Českého rozhlasu. V rámci své sólové dráhy debutoval v Londýně s Royal Philharmonic Orchestra, stalo se tak po padesáti letech od vystoupení houslisty Václava Hudečka.

Jan Mráček st. studoval hru na housle na Pražské konzervatoři ve třídě prof. Dr. O. Stejskala a pražskou AMU absolvoval u prof. V. Snítila. Po studiích byl devět let členem Pražského komorního orchestru, krátce působil v Orquesta Sinfonica de Tenerife a poté jako zástupce

koncertního mistra v Symfonickém orchestru Českého rozhlasu v Praze.

Violoncellista **Viktor Mráček** a houslista **Kristian Mráček** jsou nejmladšími hudebníky v rodině. Oba studují a mají za sebou několik vítězství v mezinárodních soutěžích a zkušenosti sbírali na koncertech u nás i v zahraničí.

A program? Na své si přijde každý. Zazní baroko, klasicismus, romantismus: Telemann, Leclair, Händel, Dvořák a jako překvapení i skladatel, který bude přítomen.

Klára, Adam, Daniel, Lukáš a Ivan Klánští
11. června 2025 v 19 hodin
ve slavnostním sále DJM

Foto archiv

Ivan Klánský patří léta ke světové pianistické špičce. Je laureátem řady nejprestižnějších zahraničních soutěží. Jako žádaný sólista i komorní hráč absolvoval více než čtyři tisíce koncertů na pódíích čtyř světadílů. Nejčastějším hostem bývá v Německu, Švýcarsku, Anglii, Francii a Španělsku, pravidelně každý rok koncertuje v Jižní Americe, vystupuje ve Spojených státech amerických, Kanadě a Japonsku.

Barytonista **Daniel Klánský** je nejstarším ze sourozenců. Publiku se představil na mnoha koncertech v tuzemsku i v zahraničí

(Florencie, Milán a další). Je laureátem několika pěveckých soutěží, finalistou Mezinárodní pěvecké soutěže Antonína Dvořáka a absolutním vítězem a držitelem Ceny Českého rozhlasu na Mezinárodní písňové soutěži Bohuslava Martinů.

Lukáš Klánský patří k předním českým klavíristům. Je vyhledávaný jako sólista i komorní hráč. Jako člen Lobkowicz tria získal se svými kolegy Janem Mráčkem a Ivanem Vokáčem v roce 2014 první cenu a cenu publika na soutěži Johannese Brahmsa v Pörschachu.

Violoncellista **Adam Klánský** již v šesti letech získal 2. cenu v soutěži Prague Junior Note a od té doby se stal laureátem mnoha národních i mezinárodních soutěží.

Houslistka **Klára Klánská** se zúčastnila mnoha soutěží, kde získala 1. a 2. cenu. V roce 2022 se stala finalistkou soutěže Agustin Aponte International Music Competition na Tenerife a vítězkou Akademie Václava Hudečka v Luhačovicích.

V rámci červnového koncertu si přijdou na své ti, kteří milují Antonína Dvořáka, neboť to bude „Dvořákov večer“ v podání Ivana Klánského a jeho „dětí“.

Zbývá jen dodat, že vstupenky je možno zakoupit v prodeji NDM, popřípadě na www.ndm.cz

Cyklus komorních koncertů se koná pod záštitou člena Rady Moravskoslezského kraje Petera Harváňka, náměstkyně primátora SMO Lucie Baránkové Vilamové a starosty městského obvodu MOaP Petra Veselky.

a v hledišti, ale i v situacích, kdy je potřeba podat pomocnou ruku. Zaměstnanci NDM ukázali, že ochota pomáhat jim není cizí, a svou účastí podpořili důležitou myšlenku dobrovolného dárcovství. (pp)

Foto archiv

Mezi dárci byl muzikálový herec a zpěvák Lukáš Adam, který si doslova odskočil ze zkoušky, aby mohl udělat dobrý skutek. Během dne se do akce zapojili nejen umělci, ale i technici, produkční a další zaměstnanci divadla.

Mobilní odběr krve v divadle se setkal s velkým ohlasem, a proto to podle organizátorů rozhodně nebylo naposledy. Další možnost darovat krev přímo v divadle se naskytne jeho zaměstnancům opět na podzim. Divadlo spojuje lidi nejen na jevišti

DIVADLO, KDE TEPE ŽIVOT: ZAMĚSTNANCI NDM DAROVALI KREV PŘÍMO V DIVADLE

Slavnostní sál Vladimíra Kristina v Divadle Jiřího Myrona se v úterý 25. března 2025 proměnil nejen v prostor plný umění, ale také v místo, kde se daroval život. Krevní centrum Fakultní nemocnice Ostrava přivezlo svou mobilní transfúzní stanici přímo do divadla, aby umožnilo zaměstnancům Národního divadla moravskoslezského zapojit se do této akce.

ÚVODNÍ SLOVO KURÁTORA VÝSTAVY

PETR NIKL & HONZA SAKAŘ:
NÁČELNÍCI

6. května – 26. června 2025
v Galerii současné malby Divadla
Antonína Dvořáka
Vernisáž 6. května 2025 v 17 hodin

Poslední předletní výstava v Divadle Antonína Dvořáka je divadelně-výtvarným projektem všestranného autora Petra Nikla a fotografa Honzy Sakaře a je koncipovaná právě pro foyerový prostor. Jde o obrazový a fotografický portrétní cyklus, vzniklý z performativních fotografií Petra Nikla, modelově vyparáděného v jeho oblíbených kostýmcích a s autorovými maskami v oblasti hlavy a obličeje, a z obrazů, namalovaných na základě těchto fotografií. Ty vznikaly v poměrně intenzivním rytmu během posledních čtyř let a jsou svým způsobem sumářem chameleonské hravé Niklový nepostižitelnosti; je jich již na dvě stě, z nichž asi tak polovina bude součástí knihy, připravované pražským nakladatelstvím TORST pod názvem *Náčelníci*. Obrazy Petr maloval podle fotografií v letech 2021 až 2023. V Ostravě tedy zažijeme ukázkou z tohoto nejnovějšího umělcova cyklu, i když půjde svým způsobem o výstavu dvojautorskou, kde vedle obrazů spatříme i fotografické předobrazy vytvořené na plech.

Petr Nikl s velkou oblibou tvoří v různých typech spolupráce, zejména ve svých poeticko-výtvarno-hudebních projektech, které se prolínají s jeho

Obraz Petra Nikla

výtvarnou tvorbou. I ostravská výstava potvrzuje, že Petr Nikl (narozen 8. 11. 1960 ve Zlíně) je bezpochyby nejhřavějším a nejvšestrannějším současným českým umělcem. Petr Nikl je malíř, divadelník, performer, spisovatel, básník, hudebník, ilustrátor a konceptuální tvůrce, jehož tvůrčí podstatou je nekonečný performativní proces, jehož permutativních variací se účastní i diváci a kde se prolínají a boří žánrové i oborové hranice. Poslední fáze Petrovy tvorby stále více syntetizují jeho hudební a divadelní zkušenosti s vizuálními aktivitami. Navazuje tak osobitým způsobem na pozdní období modernismu šedesátých let, kde performance, princip otisku či využití náhody zažily své zrození. Jedny z posledních autorových děl vznikaly pomocí samovolného pohybu mechanických hraček po ploše obrazu či rozpíjením xeroxového prášku, čaje a tuše na rýžovém papíru. Umělec žije svou tvorbou

od počátku svých uměleckých aktivit, tedy od časů skupiny Tvrdohlaví, již je Petr členem a která rozvířila postmoderní tsunami českou vizuální scénu v letech 1987 až 1991, v biologicky podmíněných kreacích, kdy artistní splývá se skutečným, existenciálním s performativním, jedinečné s obecným.

Jen pro připomenutí, Nikl vstoupil na českou scénu ve druhé polovině osmdesátých let obrazy s motivy klubání, rození a archetypálních zvířat. V devadesátých letech se soustředil na svět dětství, proslavil se obrazy s prostupujícími asamblážemi plyšových hraček. Později Petra zaujaly masky, houby, fantaskní přírodní motivy a portréty. O poslední fázi tvorby viz výše. Důležitou součástí jeho tvorby vždy byly a jsou také fotografie, které zachycují poetické performance s jemně vtipnou nadsázkou. A ty, v obrazovo-fotografickém poměru 4:3 či v jiném, zažijeme právě v Ostravě, i s možnou autorovou vernisážovou performancí, kdy nikdy není daleko k osobitému zpěvu a vskutku imerzivní divadelní komunikaci.

Autor fotografií či fotografických předloh Jan Sakař (narozen 1979 v Karlových Varech) proslul snímáním velkoformátovými aparáty a klasickým fotografickým procesem. Jednou z dominant jeho práce jsou portréty, věnuje se také krajinným záběrům a dokumentární fotografii. Na jaře roku 2015 si pak otevřel portrétní kolodiové studio pod značkou Fotograf na plech.

Martin Dostál

NOC DIVADEL 2025 V NDM

KDYŽ SE SOUSEDY STALY DIVADELNÍ TECHNOLOGIE

V sobotu 29. března v celé naší republice započala divadelní noc ve znamení sousedství. Národní divadlo moravskoslezské se k této jedinečné akci připojilo, jak se říká, po svém – našimi sousedy se tentokrát nestali lidé, ale divadelní technologie! Návštěvníky tak čekala výjimečná „zážitková prohlídka Divadla Jiřího Myrona“, která nabídla netradiční pohled do zákulisí divadelního kouzla.

Během prohlídky se účastníci setkali s fascinujícími postavami, jejichž jména možná na první poslech působila záhadně, ale brzy odhalila svůj pravý význam. Pan Železný, paní Točnová a sourozenci Tahovi představili tajemství divadelní mechaniky. Bratři Repro a Duktör zase ukázali, jak

důležitý je dokonalý zvuk. Pan Svítidlo, kterého rozhodně nešlo přehlédnout, spolu s panem Štychem a paní Teleskopovou osvětlili taje divadelního svícení.

Celou touto magickou nocí provázeli technický šéf NDM a tři divadelní divy – Ká, Pé a Zet – kteří společně přenesli návštěvníky do světa, kde se divadelní

technologie proměňují v živé bytosti a vyprávějí své příběhy.

Ať už k nám zavítali pravidelní návštěvníci divadla, nebo si k nám ti noví teprve našli cestu, letošní Noc divadel v NDM ukázala, že i technika může být fascinujícím sousedem, kterého stojí za to poznat. (pp)

Foto Martin Kusyn

S blížícím se koncem divadelní sezóny přichází čas na rekapitulaci naší celoroční práce.

Nabídka projektů Ateliéru NDM je pestrá a pestré jsou i cílové skupiny, kterým je určena. Zde je stručný výčet těch nejdůležitějších aktivit:

- Spolupracujeme se školami, jimž zprostředkováváme jednorázové divadelní workshopy, prohlídky divadelních budov i projekty dlouhodobějšího charakteru.
- Jsme partnerem mezinárodních projektů zaštiťovaných a podporovaných Evropskou unií.
- Produkujeme a koordinujeme pořad Poetická kavárna, určený široké veřejnosti.
- Podílíme se na doprovodných programech klubu Mladý divák.
- Organizujeme vzdělávací pořad pro seniory – Divadelní akademii třetího věku.
- Jsme iniciátorem a koordinátorem putovního festivalu divadelních studií, ateliérů a tříd fungujících při profesionálních divadlech – Mezifáze.
- Po celou sezónu se u nás s týdenní pravidelností scházejí studenti i senioři navštěvující jedno z našich divadelních studií (Činoherní studio NDM, Studio současného divadla, Seniorské divadelní studio).

O některých projektech jsme podrobně psali v minulých číslech časopisu: o Seniorském divadelním studiu v čísle listopad–prosinec 2024, o mezinárodním evropském projektu Resistance! v čísle leden–únor 2025 a o putovním festivalu Mezifáze v čísle minulém. Teď se krátce zastavme ještě u tří dalších:

Divadelní akademie třetího věku

V právě končící divadelní sezóně probíhal už čtvrtý cyklus přednášek Divadelní akademie třetího věku, zaměřený na historii a vývoj jednotlivých druhů divadla a určený primárně seniorům.

V sezónách předchozích jsme se postupně věnovali dějinám muzikálu, opery a činoherního divadla. Pro tu letošní se centrem našeho zájmu stal scénický tanec.

S taneční pedagožkou Hanou Těplíkovou jsme se prošli historií tanečního umění od prvopočátků v pravěku a starověku přes zrod baletu jako nového druhu scénického umění na francouzském dvoře za vlády králů Ludvíka XIII. a Ludvíka XIV. až po nejrůznější podoby a osobnosti moderního výrazového tance (i v českém prostředí se častěji užívá anglického pojmu contemporary dance), který se vyvíjel zhruba od poloviny 20. století především v Evropě a v Americe.

Přednášek ve slavnostním sále se každou druhou středu účastnilo 40–50 posluchačů. Pro příští sezónu plánujeme další tematický cyklus; podrobnější informace zveřejníme v příštím čísle časopisu a na webových stránkách Ateliéru.

Divadlo pod lupou – partnerská škola

Se školami spolupracujeme od počátku existence Ateliéru. Většinou jde o jednorázové akce, jakými jsou workshopy či prohlídky divadelního zákulisí. Už delší dobu jsme však pociťovali potřebu nabídnout školám takovou aktivitu, která by poskytla hlubší vhled do činnosti divadelní instituce. Na podzim jsme proto zahájili projekt Divadlo pod lupou. Naši partnerskou školou je v něm Matiční gymnázium v Ostravě, konkrétně vybraná třída septimánů, kteří dostali možnost podívat se „pod ruce“ tvůrčímu týmu při přípravě divadelní inscenace. Vybrali

j jsme si inscenaci činohry NDM *Guru Tartuffe* – autorskou adaptaci Molièrovu komedie charakterů a mravů *Tartuffe*. První část projektu proběhla přímo ve škole. Studenti absolvovali přednášku o Molièrovi, jeho době a okolnostech vzniku *Tartuffa* a společně jsme si přečetli text hry.

S druhou částí projektu jsme se přesunuli do divadla, konkrétně do Divadla Antonína Dvořáka, a to na zkušebnu, na první čtenou zkoušku a posléze už do hlediště divadelního sálu na zkoušku generální. Součástí této fáze byl i workshop se členem tvůrčího týmu, hudebníkem Petrem Wajsarem.

Třetí fáze projektu je v době psaní tohoto článku teprve před námi. Celá třída navštíví jedno z běžných představení

inscenace *Guru Tartuffe*, budeme sledovat, jak se podoba inscenace od generálních zkoušek s reprízami proměnila a jak reaguje běžné publikum. Úplně na závěr absolvují studenti kritický seminář s divadelním publicistou, který vysvětlí, jaké jsou možnosti reflexe divadelního představení, jaké funkce by měla plnit divadelní kritika a jaké parametry by měla splňovat kvalitní recenze divadelní inscenace.

Poetické kavárny

Když jsme v prosinci 2021 představili v kavárně Národní dům první *Poetickou kavárnu*, doufali jsme, že si pořad, v němž hraje hlavní roli umělecký přednes, najde

svůj stálý okruh diváků. Jsme moc rádi, že se tak stalo a že se s milovníky poezie a prózy všech generací (od studentů po seniory) potkáme v květnu už po třicáté! V kavárně Národní dům jsme uvedli celkem sedmadvacet pořadů a tři z nich měly reprízu i v jiných prostorách při zvláštních příležitostech. Na propagačních materiálech spolupracujeme od počátku s grafikem Jiřím Adámkem. S každou sezónou se styl plakátů proměňuje: od vtipně jednoduchých symbolů jsme se postupně propracovali k výrazným barvám a motivům, až je nám líto, že každý plakát visí v okně Ateliéru (v ulici Čs. legií) vždy jenom měsíc. Proto alespoň prostřednictvím časopisu nabízíme malou vizuální poetickokavárenskou galerii.

(dj)

poetická kavárna

Pořad určený milovníkům krásného slova a kavárenským povalečům.

když mluvíme o lásce

V pondělí 26. května od 18 hodin v kavárně Národní dům (Divadlo Jiřího Myrona)

Účinkují

SÁRA ERLEBACHOVÁ A VÍT ROLEČEK

Hudební doprovod

DAVID SCHREIBER

Vstupenky v ceně 150 Kč zakoupíte v předprodeji NDM anebo online na www.ndm.cz v záložce Ateliér/Poetická kavárna

ATELIÉR PRO DIVADELNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

poetická kavárna

Jiří Wolker

poetická kavárna

milý tatínku... Franz Kafka

poetická kavárna

j. a. pitínský komedie o narození

poetická kavárna

nebeský dar

poetická kavárna

za hvězdné noci

poetická kavárna

do baru!

 Ateliér NDM je na Facebooku: Ateliér pro divadelní vzdělávání při NDM

 Ateliér NDM je na Instagramu: [atelier.ndm](https://www.instagram.com/atelier.ndm)

 Spolufinancováno Evropskou unií

 Erasmus+ Enriching lives, opening minds.

 MINISTERSTVO KULTURY

 Moravskoslezský kraj

OSTRAVA!!!
MORAVSKÁ OSTRAVA
A PŘÍVOZ

OSTRAVA!!!

KLIA FLOWERS

KDE NÁS NAJDETE

| Ostrava – Avion | Ostrava – Globus
| Havířov – Globus | Hlučín | Kravaře

 Klia flowers kliaflowers

Kavárna Národní dům

Vaše místo pro práci a relaxaci

Zastavte se k nám na něco sladkého
nebo slaneho od Kolbaby a využijte
**od úterý do pátku v čase od 11 do 15 hodin
slevu 20 % na veškerý sortiment!***

Ideální místo pro pracovní schůzky, studium
nebo vyřizování pracovních záležitostí.
Užijte si kávu Nespresso, míchané nápoje,
připojení k Wi-Fi a příjemné prostředí
divadelní kavárny.

RYCHLÁ Wi-Fi | ÚT-PÁ | 11.00-15.00 | SLEVA 20 %

*Platí pro konzumaci v kavárně.

 @kavarnanarodni

Kavárna Národní dům, Čs. legií 148/14, Ostrava

NEZTRATIT SE SAMA SOBĚ

**Zuzana Čaputová v debatě
s Erikem Taberym**

Moderuje šéfredaktor slovenského Denníku N
Matúš Kostolný

**Pondělí 2. června 2025 v 19 hodin
v Divadle Jiřího Myrona**

Bližší informace na www.ndm.cz

Foto Milan Jaroš

BÍLÁ NEMOC

Karel Čapek

**13. 6. 2025 v 18.30 hodin
v Divadle Antonína Dvořáka**

UKRAJINSKÉ ČINOHERNÍ
DIVADLO Z DNIPRA VIRYMO!

Režisér
Volodymyr Petrenko

16+
*Ukrajinsky
s českými titulky*

OSTRAVA!!!

INFORMUJEME VÁS

KDE SI MŮŽETE ZAJISTIT VSTUPENKY
ČI DÁRKOVÉ VOUCHERY?

- PRODEJ VSTUPENEK**
v pasáži v Divadle Jiřího Myrona,
Čs. legií 148/14, Ostrava
- PRODEJ PŘEDPLATNÉHO**
v pasáži v Divadle Jiřího Myrona,
Čs. legií 148/14, Ostrava
- e-VSTUPENKY, DÁRKOVÝ VOUCHER a MOJE ABO**
– nakupujte, platte a tiskněte v pohodlí domova na www.ndm.cz
(zvýhodnění senior, dítě, ISIC, ITIC lze uplatnit i na e-vstupenky)
- v prodejních sítích **Colosseum Ticket** a **Ticketportal**
- hodinu před začátkem představení u pokladny**
– v Divadle Antonína Dvořáka – telefon: **596 276 420**
– v pasáži Divadla Jiřího Myrona – telefon: **596 276 242**
- na dalších prodejních místech NDM – jejich seznam najdete
na www.ndm.cz

VEŘEJNÉ GENERÁLKY

Vstupenky je možné zakoupit **on-line**, ale také v pokladně **v pasáži
v Divadle Jiřího Myrona**. Na veřejné generálky platí jednotné vstupné.
Konání veřejné generálky určuje inscenační tým.

CENÍK VSTUPENEK

Ceník vstupenek na jednotlivá představení a přehled poskytovaných
zvýhodnění naleznete v pokladnách NDM.

**U nevyprodaných představení jsou vstupenky v prodeji hodinu před
začátkem představení přímo ve večerních pokladnách v Divadle
Antonína Dvořáka a v divadelní pasáži v Divadle Jiřího Myrona.**

REDAKCE

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava

Čs. legií 148/14, 701 04 OSTRAVA – Moravská Ostrava,
telefon: 596 276 111, e-mail: vstupenky@ndm.cz

Ředitel: Jiří Nekvasil

Správní ředitel: Vítězslav Raszka

Hudební ředitel opery: Marek Šedivý

Šéf činohry: Vojtěch Štěpánek

Šéfka baletu: Lenka Dřímálová

Šéfka muzikálu: Gabriela Petraková

Šéf výpravy, scénograf: David Bazika

Šéfka marketingu a obchodu: Markéta Chlebová

Tisková mluvčí a PR: Šárka Swiderová

Šéfka mimořádných projektů: Kateřina Svobodová

Manažerka mimořádných projektů: Petra Pífková

Adresa redakce: Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava – Moravská Ostrava

Odpovědná redaktorka: Lenka Schreiberová

Autoři textů: Juraj Bajús, Pavla Březinová, Marek David, Martin Dostál,
Lenka Dřímálová, Pavel Gejguš, Halina Františáková, Helena Havranová,
Otakar Mlčoch, Jiří Nekvasil, Hana Nováková, Karolína Pečenková,
Petra Pífková, Barbora Skálová, Šárka Swiderová, Alice Tausiková,
Zuzana Váhalová Rausová, Tereza Válková, Norbert Závodský

Program a repertoár: Milena Sladká

Technická spolupráce: Hana Marušáková

Grafická úprava: Václav Melecký

Redakční uzávěrka: 21. 3. 2025

Vychází: 23. 4. 2025

Vydalo: Národní divadlo moravskoslezské

Tisk: CZECH NEWS CENTER, a. s., CZECH PRINT CENTER tiskárna Ostrava
ISSN 2533-705X

PODPORUJÍ NÁS

Činnost Národního divadla moravskoslezského, příspěvkové organizace, je financována z rozpočtu statutárního města Ostrava.

Aktivity Národního divadla moravskoslezského jsou také finančně podporovány Ministerstvem kultury České republiky a Moravskoslezským krajem.

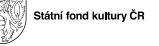

www.ndm.cz

DIVADLO ANTONÍNA DVOŘÁKA

PROGRAM – KVĚTEN 2025

3.	MÉDEA		18.30	Č
4.	PRODANÁ NEVĚSTA		16.00	O
5.	RUSALKA		18.30	O
6.	GURU TARTUFFE	E	18.30	Č
7.	RUSALKA		18.30	O
9.	GURU TARTUFFE	IV.	18.30	Č
10.	NABUCCO		18.30	O
11.	FLORENTSKÝ SLAMĚNÝ KLOBOUK	N	15.00	O
13.	LA TRAVIATA		18.30	O
14.	PTÁČCI	II.	18.30	Č
15.	TURANDOT	C	18.30	O
17.	GOLDONI PO OSTRAVSKU		18.30	Č
22.	PEER GYNT – premiéra	PP	18.30	B
22.	Soubor činohry hostuje na mezinárodním festivalu Divadelní svět Brno 2025 s inscenací PTÁČCI			
24.	PEER GYNT – druhá premiéra	MP	18.30	B
25.	HURVÍNEK PRODÁVÁ NEVĚSTU Festivalu Dream Factory Ostrava 2025		15.00	HOST
26.	Soubor činohry hostuje na mezinárodním festivalu Divadelní svět Brno 2025 s inscenací MÉDEA			
28.	TURANDOT	II.	18.30	O
29.	ŤULULUM	C	18.30	Č
30.	GURU TARTUFFE	D	18.30	Č
31.	PEER GYNT	PS	18.30	B

PROGRAM – ČERVEN 2025

1.	PEER GYNT	N	15.00	B
2.	Zahajovací koncert Mezinárodního hudebního festivalu Leoše Janáčka		20.00	
4.	PTÁČCI	F	18.30	Č
5.	PEER GYNT	VII.	18.30	B
6.	PEER GYNT	IV.	18.30	B
12.	RUSALKA		18.30	O
13.	BÍLÁ NEMOC – Divadlo Dnipro Ukrajina		18.30	HOST
19.	JULIUS CAESAR V EGYPTĚ – premiéra	PP	18.30	O
21.	JULIUS CAESAR V EGYPTĚ		18.30	O
22.	JULIUS CAESAR V EGYPTĚ		18.30	O
25.	JULIUS CAESAR V EGYPTĚ		18.30	O
26.	JULIUS CAESAR V EGYPTĚ – ostravská derniéra		18.30	O

Červeně označené dny – so, ne, svátky
O – opera, Č – činohra, B – balet, M – muzikál, K – koncert
Předplatitelské skupiny: E, F, C, D, N, V., II., VII., IV., PP, MP, PS, PS2
Změna programu vyhrazena!

MOJE KARTA NDM

Více divadla
za méně peněz...

- karta bude **automaticky** uplatňovat výši zvýhodnění
- jednorázová investice** do nákupu karty 80 Kč
- je **přenosná** a můžete ji **darovat**
- uplatnění slev při nákupu vstupenek i **on-line**
- platnost **1 rok** od data zakoupení a **bezplatná aktivace** karty na další období

ZÁKLADNÍ OBCHODNÍ INFORMACE PLATNÉ PRO 106. SEZÓNU

Ceny a zvýhodnění jsou poskytovány dle aktuálního ceníku Národního divadla moravskoslezského

- zvýhodnění 50% pro seniory nad 65 let, pro ZTP, ZTP/P (neplatí pro mimořádná představení a hostující soubory)*
- zvýhodnění 50% pro držitele ISIC karty / studentské karty, zvýhodnění lze uplatnit také na e-vstupenku (neplatí pro mimořádná představení a hostující soubory)*
- zvýhodnění 50% pro držitele ITIC karty / pro pedagogy, zvýhodnění lze uplatnit také na e-vstupenku (neplatí pro gala, premiéry, hostující soubory, silvestrovská a mimořádná představení)*

- zvýhodnění 50% na rodinné vstupné (pouze u takto označených představení)
- zvýhodnění se nesčítají
- NDM je oprávněno poskytovat zvýhodnění změnit / uplatnit pouze na vybraná představení

* pokud není uvedeno jinak

Více na www.ndm.cz

DIVADLO JIŘÍHO MYRONA

PROGRAM – KVĚTEN 2025

1.	MAMMA MIA!		18.30	M
3.	MAMMA MIA!		18.30	M
4.	PRODUCENTI		16.00	M
5.	CHICAGO		18.30	M
6.	CHICAGO		18.30	M
7.	TESTOSTERON		18.30	Č
9.	WEST SIDE STORY		18.30	M
10.	WEST SIDE STORY		18.30	M
13.	ELISABETH	E	18.30	M
15.	ELISABETH	VII.	18.30	M
16.	ELISABETH	IV.	18.30	M
17.	MAMMA MIA!	PS2	18.30	M
18.	MAMMA MIA!		16.00	M
20.	PRODUCENTI		18.30	M
21.	PRODUCENTI		18.30	M
24.	OLIVER!		18.30	M
25.	OLIVER!		16.00	M
29.	KINKY BOOTS		18.30	M
30.	KINKY BOOTS		18.30	M
31.	DONAHAI (Hole dupy)		18.30	Č

PROGRAM – ČERVEN 2025

2.	NEZTRATIT SE SAMA SOBĚ Debata Zuzany Čaputové a Erika Taberyho		19.00	HOST
3.	PRODUCENTI		18.30	M
4.	PRODUCENTI		18.30	M
5.	KINKY BOOTS	C	18.30	M
6.	MAMMA MIA!		18.30	M
7.	MAMMA MIA!		18.30	M
12.	ČISTÁ RADOSTance		18.30	B
14.	KRVAVÁ SVATBA – premiéra	PP	18.30	Č
17.	KRVAVÁ SVATBA – první repríza	V.	18.30	Č
18.	ELISABETH		18.30	M
19.	KRVAVÁ SVATBA	C	18.30	Č
20.	ČISTÁ RADOSTance	D	18.30	B
21.	KONCERT ŽÁKŮ BALETNÍHO STUDIA NDM		18.30	BALETNÍ STUDIO NDM
22.	KRVAVÁ SVATBA	N	15.00	Č
24.	MAMMA MIA!		18.30	M
25.	MAMMA MIA!		18.30	M
26.	OLIVER!		18.30	M
27.	OLIVER!		18.30	M
28.	KINKY BOOTS		18.30	M
29.	KINKY BOOTS		18.30	M
30.	Soubor baletu hostuje na festivalu Smetanova Litomyšl s programem CARMEN & ŠÁRKA			

MOJE ABO

- zvýhodnění **-30% z celkové částky**
- lze zakoupit **on-line** nebo **osobně** v prodeji předplatného
- zvolte si **počet představení, termíny, sedadla** i **počty vstupenek**
- zakupte vstupenky na **minimálně 4 různá představení**
- MOJE ABO je přenosné**

www.ndm.cz

Šetřete svůj čas
a namíchejte si své vlastní předplatné

Změna programu vyhrazena!

VYUŽIJTE SVÉ ZAMĚSTNANECKÉ BENEFITY

K nákupu vstupenek akceptujeme tyto benefiční platby:

Poukázky mohou být použity pro nákup vstupenek na všechna představení NDM, více na www.ndm.cz.

PROGRAM – KVĚTEN 2025

2.	HORNICKÉ VDOVY	19.00	Č
5.	TEROR	19.00	Č
7.	LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI	19.00	M
9.	SOUMLAK NAD KRAJINOU	19.00	Č
13.	HORNICKÉ VDOVY	19.00	Č
17.	POPELKA	19.00	O
18.	POPELKA	16.00	O
20.	TEROR	19.00	Č
23.	TEROR – derniéra	19.00	Č
24.	SOUMLAK NAD KRAJINOU	19.00	Č
25.	POPELKA	16.00	O
27.	JONÁŠ A TIGL-TANGL	19.00	M
28.	JONÁŠ A TIGL-TANGL	19.00	M
31.	INTERVIEW	19.00	M

PROGRAM – ČERVEN 2025

6.	ABBA / Scény z manželského života – premiéra	19.00	Č
9.	ABBA / Scény z manželského života – první repríza	19.00	Č
10.	JONÁŠ A TINGL-TANGL	19.00	M
12.	JONÁŠ A TINGL-TANGL	19.00	M
16.	Soubor muzikálu hostuje v Brně s inscenací INTERVIEW v rámci festivalu Dokořán pro hudební divadlo 2025		
18.	ABBA / Scény z manželského života	19.00	Č
19.	LÍP SE LOUČÍ NEDĚLI	19.00	M
20.	ABBA / Scény z manželského života	19.00	Č
21.	INTERVIEW	19.00	M
23.	SOUMLAK NAD KRAJINOU	19.00	Č

SLAVNOSTNÍ SÁL VLADIMÍRA KRISTINA

PROGRAM – KVĚTEN 2025

28.	KONCERT AGENTURY PRESTO	19.00	K
-----	-------------------------	-------	---

PROGRAM – ČERVEN 2025

1.	KONCERT AGENTURY PRESTO	19.00	K
----	-------------------------	-------	---

KAVÁRNA NÁRODNÍ DŮM

PROGRAM – KVĚTEN 2025

26.	POETICKÁ KAVÁRNA	18.00	
-----	------------------	-------	--

PROGRAM – ČERVEN 2025

16.	POETICKÁ KAVÁRNA	18.00	
-----	------------------	-------	--

Změna programu vyhrazena!

DIVADLO PRO VÁS – newsletter

Buďte s námi v kontaktu a nenechte si ujít informace z divadla: novinky, bonusy, speciální akce.

ON-LINE REZERVACE, NÁKUP VSTUPENEK I PŘEDPLATNÉHO NA WWW.NDM.CZ

Přes on-line nákup lze využít zvýhodnění pro seniory, ISIC a ITIC

KAROLINA ŽIVO

Neděle plné zábavy a tvoření pro děti.

Program květen–červen 14.00–18.00

- 4/5** Tématické tvoření ke Dni matek
- 11/5** Smyslohrátky a zábavné odpoledne **KOUZELNÝ KUFR** – Co všechno se skrývá ve starém kufru Klaunů z balónkova?
- 18/5** Májové sportovní tvoření
- 25/5** **ŠAŠKÁRNY s.r.o.** – Klauni z Balónkova a jejich barevná zábava plná písniček a smíchu

- 1/6** Art taškování – tvoření s Art Piknik
- 8/6** Smyslohrátky
- 15/6** Vyhlížíme prázdniny s tématickými dílničkami a **TEATRO DI BALLONI** – velká zábava s balónky
- 22/6** Smyslohrátky
- 29/6** Zasloužená zábava po vysvědčení – Tvoř a sportuj

KAROLINA

Organizátor si vyhrazuje právo na změnu programu.

forumnovakarolina.cz

NÁRODNÍ DIVADLO
MORAVSKOSLEZSKÉ

POŘÁD SE

SE NĚCO DĚJE

3 DIVADLA | 4 SOUBORY

DĚJE POŘÁD SE

NĚCO DĚJE POŘ

107. sezóna 2025/2026

JE POŘÁD SE N

PREMIÉRY

OPERA – PROCES | MOJŽÍŠ A FARAON | HRÁČ | Oratorium Christus (koprodukce SHF)

ČINOHRA – PODOBA VĚCÍ | KARDINÁLNÍ CHYBA | IDIOT | BŮH | VELRYBA

BALET – NEJEN MOZART!

MUZIKÁL – TAK SE NÁM STALO...

Předplatné v prodeji od 12. května 2025

www.ndm.cz

radynacestu.cz

OSTRAVA!!!